

Quo vadis America?

Kaip JAV galėtų atstatyti savo prestižą

Vytautas Meškauskas

George F. Will rašė kalėdiniam Newsweek numerio - "Rusija yra tikrai nedėkinga palaikydama JAV ambasados Irane pagrobimą. Rugpjūčio mėn., kai sovietų agentai prievarta išodino baleriną į savo lėktuvą JAV žemėje, JAV traktavo tą lėktuvą kaip ambasada. Vietoje to, kad išspirti agentus ir leisti balerinai ramiai apgalvoti savo ateitį, JAV laikysena ją atidavė nepatraukiamai agentų priežiūrai. Šiandien, kaip tada, JAV pasirinko susilaikymą vietoje kitų, geresnių pasirinkimų."

Anot to kolumnisto, JAV galėjo sutrukdyti Irano radijo, televizijos ir telefonų komunikaciją ir tuo pačiu neleisti jam manipuliuoti tarptautinę mediją. Galėjo pradėti blokadą, subombarduoti kai kuriuos dekingus taikinius - kaip elektros jėgainės užtvanką kuri aprūpina Teheraną, rafinerijas, geležinkelius, vamzdžių liniją kuria dujos yra tiekiamos Sovietų Sąjungai ir t.t.

Ir tuo laiku - kai Washingtonas tikrai aptemdo savo kalėdinį medį - Sovietų Sąjunga stiprina savo geležinę juostą apie Vid. Rytus - Jemenas, Etiopiją, Afganistaną, Libiją plus jų viduržemių jūros laivynas. Ar, akivaizdoje to, arabų vadai gali būti nuraminti JAV "susilaikymu"?

Per diskusijas Jungtinėse Tautose, Tarptautiniame Teisme ir Sekretoriaus Vance kelionės buvo ieškoma sąjungininkų ir bandyta nustatyti pasaulio opiniją, bet iš tikro pasaulis reikalingas įrodymo, kad JAV gali ir nesiskaityti su "opinijs".

Tokius pareiškimus, aišku, smagu skaityti. Žinoma, administracija gali pasiaiškinti, kad šiais laikais reikia būti "susilaikiusiam" bei atsargiam, nes mažas incidentas gali greitai įsilipti į totalinį karą. Be to, specifiniai Irano atvejai, represijos gali privesti prie visos tos - turinčios skaitlingas mažumas - imperijos subyrėjimo ir marksistų išgalejimo. Atseit, rezultatai būtų priešingi, negu kad laukiama.

Svarbiausia tačiau, Carteris buvo išrinktas prezidentu kaip "atlydžio" užsienio ir vidaus politikoje žmogus, ir staugai jam pasirodyti "vanagu" - kaž kaip neišėina. Atrodytu net juokinga. Atsiminkime tik pareiškimą apie "unacceptable status quo" Kuboje ir kas iš to išėjo! Už tat Carterio bandymai eiti "legaliu keliu" per Jungtines Tautas, prašant jų Saugumo Tarybos ūkinių sankcijų prieš Iraną, susilaukė daugumos amerikiečių pritarimo. Juo labiau, kad kartu Indijos vandenyne telkiamas karo laivynas, ieškoma jam bažių Omare ir Somalijoje ...

Iš sankcijų negalima daug

tikėtis. Tai įrodė ir jų prieš Rhodėziją likimas. Jei kas turi tokią prekę kurios kitam trūksta, jis ras ir būdą jai parduoti. Be to, Sovietų Sąjunga Saugumo Tarybos nutarimą paskelbti sankcijas gali paversti niekingu, pareikšdama savo veto. Amerikiečiai tikisi, kad ji to nedarys, nes po to senatas tikrai neratifikuos SALT II ... Kaip praneša Der Spiegel, vokiečių žvalgybos žiniomis, sovietai nereaguotų į JAV karinį atsikėryjimo smūgį. Jie tačiau negalėtų sutikti su JAV išsikėlimu Irane ir ten pasilikimu.

Net ir JAV sąjungininkai - NATO valstybės bei Japonija - nenorėtų savanaudiškai sumetimais ūkinių sankcijų, tačiau atsakymas jas paremti galėtų priversti JAV paskelbti viensališką blokadą, kas savaime turėtų nutraukti bet kokių prekybinių santykius.

Zodžiu, Amerikai atsibusti reikia daugiau negu vieno griežto straipsnio. Harvardo prof. Stanley Hoffmann rašo paskutiniame Foreign Policy numeryje, kad visi Carterio nepasisekimai užsienio politikoje išplaukia iš vieno centrinio fakto - administracija niekada neturėjo aiškos politikos su Sovietų Sąjunga. Toji administracija iš pradžios norėjo sumažinti sovietų-amerikiečių santykių reikšmę ir koncentruotis į kitus klausimus. Po 30 metų trukusio šaltojo karo - o vėliau detentes politikos nepasisekimo - tai galima suprasti, tačiau sunku pateisinti.

Profesorius nemano, kad nūdienis JAV prestižo kritimas išplaukia iš karinio susilpnėjimo. Tai daugiau vaisius insti-

Skaiciuojant laiko žingsnius...

JAV vyriausybė įpareigojama Madride kelti Lietuvos klausimą

JAV Senatas 1979 m. gruodžio 20 d. vienbalsiai priėmė Baltijos valstybių reikalų rezoliuciją 200, kuri prieš tai buvo priimta Atstovų Rūmuose.

tutinio paraližo - nesusikalbėjimo tarp prezidentūros ir kongreso, ūkinio nesutikimo, nesugebėjimo pasipriešinti infliacijai, išsaugoti dolerio vertę, energijos politikos trūkumus. Visi tie klausimai reikalauja greito sprendimo, tačiau - kalbant apie užsienio klausimus - nėra svarbesnių reikalų už naujus amerikiečių-sovietų santykius.

(Nukelta į 2 psl.)

Senate rezoliuciją patiekė respublikonų mažumos lyderis H. Baker. Pirmasis kalbėjo užsienio santykių komisijos pirmininkas demokratas F. Church, kuris pareiškė:

"Beveik jau 40 metų Lietuvos, Latvijos ir Estijos gyventojai yra Sovietų Sąjungos piliečiai. Tai padėtis kurios jie neieškojo, kuri jiems primesta jėga ir kurios Jungtinės Valstybės nepripažįsta nei legalia, nei teisinga. Šios rezoliucijos tikslas yra pakartoti nuo seno JAV priimtą politiką dėl Baltijos valstybių žmo-

nių teisės į laisvą apsisprendimą.

Nuo 1979 m. liepos 1 d. naujasis sovietų pilietybės įstatymas pratęsia tą nesavatoriškos pilietybės statusą ne vien į Baltijos valstybėse gyvenančius, bet ir į tuos asmenis, kurie ten gimę anksčiau, negu tos šalys buvo jėga prijungtos prie Sovietų Sąjungos ir net į tų asmenų vaikus. Tad rezoliucijos tikslas yra taip pat įspėti valdžios organus, kad jie netaikytų savo naujojo įstatymo Jungtinių Valstybių piliečių nenaudai."

Senatorius Charles Percy iš Illinois valstijos nurodė:

"Šiandien priimdami šią rezoliuciją, mes patvirtinsime savo krašto nenutrūkstamą įsipareigojimą Baltijos valstybių tautoms. Tegu visi žino, kad mes ir toliau pasisakysime už laisvę visur."

Senatorius R. Dole priminė, kad prabėgo ketveri metai nuo Helsinkio galutinio dokumento priėmimo, kuriuo buvo siekiama skatinti tarp tautų supratimą bei įtampų atpalaidavimą, gerbti žmogaus teises, religijos laisvę bei visų tautų laisvą atsisprendimą. Kaip sen. Dole toliau pažymėjo, Europos saugumo konferencija nepakeitė Jungtinių Valstybių pozicijos nepripažinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos įjungimo į Sovietų Sąjungą.

(Nukelta į 3 psl.)

JAV LB krašto naujai valdybai 1979 m. gruodžio 15 d. perimant pareigas. Pirmoje eilėje sėdi iš kairės: V. Abariūtė, I. Bublėnė, pirm. V. Kutkus, buv. pirm. A. Gečys, A. Zerr, J. Kavaliūnas. Antroje eilėje: dr. A. Butkus, A. Radzius, F. Andriūnas, Br. Juodelis, A. Rugienius, A. Misiūnas, A. Velavičius, R. Selenis, K. Balys, J. Urbonas. J. Urbono nuotr.

SAVAITINĖ POLITIJA *Apkūpalga*

Išvada Česiūno grįžimo kvotoje. — Lenkija jau keturis mėnesius laiko pagrobusi Jungtinių Tautų tarnautoją. — Karinės galimybės Persijos jūroje. — Padėtis Rhodėzijoje.

Kaip jau buvome šioje vietoje pranešę, Vokietijos federalinis prokuroras buvo pasiryžęs kvotą dėl Vlado Česiūno savanoriško ar prievarta grįžimo į Sovietų Sąjungą nutraukti. FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG gruodžio 20 d. paskelbė tokio nutarimo ištrauką. Joje rašoma:

"1979 m. rugsėjo 11 d. Česiūnas (šį kartą jo pavardė jau rašoma lietuviškai net su č) dalyvavo iškyloje. Iš jos jam grįžus, Folkertai konstatavo jo nuotaikos pasikeitimą. Jis atrodė išsiblaškęs ir neįprastai ramus. Vienam iš jo kursų (vokiečių kalbos) dalyvių jis dieną po iškylos susirūpinęs prasiūtarė, kad girdėjęs, kad 'jie' jo iešką, ir jis turįs paskambinti į sovietų konsulatą.

Rugsėjo 13 d. Folkertienė tiesiog turėjo priversti Česiūną išeiti iš namų, kad nepasivėlintų į kursus. Folkertienei atrodė, kad jis mieliau iš viso neitų. Iserlohne Česiūnas pirmiausiai ėjo į mokyklą, tačiau jos nepasiekęs su taksi nuvažiavo į sovietų ambasadą Bonnoje — Bad Godesberge. Ten jis atvyko 10 val. 15 min. Kaip ilgai — ir kur — Česiūnas po to dar išbuvo Federalinėje Respublikoje — negalima nustatyti.

Tai aiškinantis buvo tik nustatyta, kad rugsėjo 13 d. iš Frankfurto Main 12:30 val. turėjęs į Maskvą išlėkti reguliarus Aerofloto lėktuvas buvo sulaikytas, nes turėjo būti paimtas dar vienas keleivis. Tai padaryti įsakė apie 11 val. konsularinės tarnybos viršininkas ir pirmasis ambasados Bonnoje sekretorius Vasilij Sorokin. Jis pats atvyko apie 13 val. 15 min. su dviem palydovais į Aerofloto raštinę, patvarkė išrašyti bilietą "Che-

sin" vardu į Maskvą, perėjo su palydovais per kontrolę ir nuvyko į lėktuvą. Tas išskrido pavėlavęs vieną valandą ir 18 minučių. Antras Sorokino palydovas išskrido vardu "Chesin" į Maskvą. Ar tai ir buvo Česiūnas — kontrolės ir įsėdimą stebėję valdininkai negalėjo tikrai konstatuoti.

Iš kvotos duomenų reikia padaryti išvadą, kad Česiūnas rugsėjo 13 d. nuvyko į sovietų ambasadą Bonnoje be fizinės prievartos panaudojimo. Atsižvelgiant tačiau į jo pabėgimo į Vokietijos federalinę respubliką apyštovą ir taip pat jo elgesį, atvaizduotą liudininkų, negali būti paneigta, kad sužinojus jo apsigyvenimo vietą ir gyvenimo eigą jis galėjo būti apgaule ar grąšinimais priverstas aplankyti sovietų ambasadą ir grįžti į savo tėvynę. Taip pat iš turimų duomenų negali būti paneigta, kad jis apgaule, grąšinimais ar prievarta galėjo būti iš sovietų ambasados išvežtas į Sovietų Sąjungą. Liudininkai, kurie turėjo kontaktą su Česiūnu, jam būnant Vokietijoje, yra pažiūros, kad jis negrįžo į Sovietų Sąjungą savanoriškai. Taip pat negalima išvesti, kad Česiūnas nebūtų atsisakęs nuo savo ankstyvesnio noro pasilikti Vokietijoje ir savanoriškai grįžti. Česiūno kaip liudininku negalima pasinaudoti. Sovietų ambasados pareigūnai pagal tarptautinę teisę neturi pareigos liudyti..."

★

Kalbant apie ambasados 'diplomatines teises' ir pagrobimus... 1971 metais Alicija Wesolowska, lenkė, buvo priimta į JT ūkinio išvystymo programą sekretorės pareigom. Šių metų rugpiučio mėn. ji buvo perkelta į programos raštinę Mongolijos sostinėje Ulan Bator. Pakeliui ji nutarė sustoti savo tėvynėje ir aplankyti savo šeimą. Rugpiučio 10 d. ji buvo Varšuvoje suimta ir nuo to laiko niekas nežino jos likimo. JT gen. sekretoriaus Kurt Waldheimo prašymas įsileisti JT pareigūną, kuris kartu su Lenkijos įstaigom galėtų praveisti kvotą, buvo atmestas. Popiežiui apsilankius New Yorke, jo tarpininkavimo prašė JT tarnautojų profesinės sąjungos pirmininkas Lowell Flanders. Popiežius pažadėjo, bet kol kas jokių rezultatų. Vienintelis jos galimas nusikaltimas galėjo būti tas, kad ji JT tarny-

bon įstojo neprašiusi Lenkijos valdžios leidimo. Jau 1978 metais Amnesty International paskelbė, jog buvo daug atsitikimų, kad "Lenkijos piliečiai, ilgiau pagyvenę užsieniuose, grįžę į tėvynę buvo patraukti teisman už šnipinėjimą."

★

Kalbant apie JAV karines galimybes paspausti Iraną... Visi laivai su Irano nafta turi perplaukti Hormuzo sąsiaurį. Pietinis iškyšiulus į tą sąsiaurį priklauso Omano sultonatui, kuriam, sugrįžus Irano laivynui, praktiškai priklausoma visa sąsiaurio apsauga. Teoriškai, kad tos kelios minos galėtų sutrūdyti visą naftos tiekimą ne tik iš Irano, bet ir kitų Persijos įlankos pakraščio valstybių. Omano pajėgas sudaro: vienas malunsparnis (heliokopteris), vienas transporto lėktuvas, galįs vežti 8 žmones ar atitinkamą krovinį, vienas pakraščio apsaugos laivas ir 130 vyrų. Lėktuvo ir helikopterio pilotai yra britų karininkai pasamdyti kaip 'contact officers'. Kas šiandien liko iš Persijos laivyno, galima tik spėlioti. Šacho laikais jis turėjo 7 naikintojus, 4 frigate ir flotilę greitlaivių, apginkluotus raketom. Greitlaviai reikalauja labai geros priežiūros. Kita rimtesnė pajėga sudaro 12 Irako greitlaivių (sovietų gamybos), irgi apginkluotų raketom, tačiau tie greitlaviai gali operuoti tik netoli savo uostų. JAV Indijos Vandenynė yra sutelkusios stiprą laivyną su trim lėktuvnešiais. Tų lėktuvai galėtų Iraną pasiekti iš laivų, į krantą neišsikėlus. Reikalui esant jie galėtų užminuoti Irano uostus, kas turbūt būtų pati patogiausia priemonė paspausti Iraną.

★

Nors Rhodėzijoje turėjo įsigalioji paliaubos, iš ten vis dar pranešama apie susisaudymus, kas nestebina padėties žinovų. Mat, taip vadinamas Patriotinis Frontas susidaro iš dvejų tarp savęs kovojančių sparnų. Zimbabawe African Peoples Union (Zapu) turi apie 4,500 partizanų, o Zimbabawe African National Union (Zanu) turi apie 16,000 partizanų. Pirmajai organizacijai vadovauja Nkomo, antrajam Mugabe. Pirmoji esanti kiek tvirčiau suorganizuota, antroji visai palaida. Pagal susitarimą partizanai turėtų būti sutelkti į speciales stovyklas,

■ Iš kitos pusės

Kad į viską galima pažiūrėti ir iš kitos pusės, galima išskaityti ir Kissingerio atsiminimuose. Sykį jam besikalbant su de Gaulle, tas stačiai paklausė: "Kodėl nesitraukiate iš Vietnamo?"

"Todėl — atsakė Kissingeris — kad staigus pasitraukimas sumažintų pasitikėjimą mumis."

"Kur?" — pasiteiravo generolas. Kissingeris paminėjo Artimuosius Rytus.

"Nuostabu" — stebėjosi generolas — "aš maniau, kad kaip tik Artimuosiuose Rytuose pasitikėjimo problema turi jūsų priešai."

Kitą prąga de Gaulle paklausė Kissingerio, koks XIX šimtmečio diplomatas jam padarė didžiausią įspūdį.

"Bismarckas" — atsakė Kissingeris.

"Kodėl?" — klausė De Gaulle.

"Dėlto, kad po pergalės pasirodė santūrus" — aškinio Kissingeris, pridėdamas: "Jis padarė tik vieną klaidą, kai 1871 metais, priešingai savo įsitikinimui, nusileido generalinio štabo reikalavimui aneksuoti Elzasą ir Lotaringiją..."

Čia de Gaulle Kissingerį nutraukė: "Aš džiaugiuos, kad Bismarckui nepasisekė praveisti savo pažiūros, nes tai tik davė mums progą 1918 metais vėl viską atsiimti."

Kissingeriui, dabar atgal žiūrint, neatrodo, kad jam būtų pasisekė tam didžiajam prancūzų valstybininkui palikti paliekantį įspūdį.

vm

tačiau komunikacija tarp atskirų dalinių yra tokia bloga, kad truks nemažai laiko iki visi surinks. Dalis jų iš viso nepripažįsta jokių vadų. Buvęs ministras pirmininkas vyskupas Muzoreva turi 12,000 karių privačią armiją, kuria tikisi padidinti iki 25,000. Kitas politikas Sithole turi 3,000 karių privačią armiją. Apsiginklavę nuo kojų iki

galvos yra ir visi baltieji. Šalia to dar yra 10 juodųjų ir 2 baltųjų politinės partijos. Jos visos turėtų dalyvauti rinkimuose į seimą, kuris turėtų paskelbti Zimbabawės nepriklausomybę ir perimti krašto valdžią. Iki to laiko visas valdžios autoritetas priklauso lordui Soames, kuris turi tik kelis tūkstančius karių.

MOUND FACILITY MONSANTO RESEARCH CORPORATION

NEEDS

- OPERATORS: Numerically Controlled Equipment I.D./O.D. Grinder Machine Tools Jig Grinder
- SET-UP: Bechler Screw Machine Hardinge Automatic Chucker
- DESIGN: Hand/Machinist: Tools, Fixtures, Gages, Molds

PROVIDES

- Excellent Pay and Benefits
- Good Working Conditions
- History of Stable Employment
- Challenging Work

Applications will be accepted at the Mound Facility, or interested parties should contact:

BARRY M. REED

P.O. Box 32, Miamisburg, OH 45342

1-(513) 865-3549

An Equal Opportunity, Affirmative Action Employer

Quo vadis America?

(Atkelta iš 1 psl.)

Reikia suprasti, kad varžybos tarp Washingtono ir Maskvos yra neišvengiamos. Negalima tikėtis sovietus įkalbėti persiimti amerikiečių pažiūromis į tarptautinius santykius. Tačiau tai pripažįstant, kartu reikia kanstatuoti, kad abi super-valstybės turi ir bendrus interesus. Trumpai tariant nauja politika turi būti vedama jėga ir protu.

Klausimas tačiau lieka, kaip įtikinti amerikiečių mases tos politikos reikalingumu? Ar iš viso ji galima amerikiečių politinėje sistemoje ir socialinėje struktūroje? Apie tai kalbėti dar turėsime visus metus laiko.

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA (USPS 157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Dirvai 65 metai

Šiais metais Dirvai suka 65 metai. Mes džiaugiamės, kad Dirva sulaukusi šios sukakties yra pajėgi ir aktyviai reiškiasi mūsų lietuviškame gyvenime.

Minėdami šią sukaktį mes norime pažvelgti ir į ateitį. Kokia gi mūsų spaudos ateitis? Lietuviškai spaudai išeivijoje kiekvienais metais vis sunkiau ir sunkiau išsilaikyti. Laikraščio leidimo išlaidos vis didėja, o pajamos nesikeičia. Be to, prityrusių bendradarbių kadrą irgi mažėja, o jaunų dar nepakanka. Dirvos leidėjai kol kas dar galėjo džiaugtis, nes Dirvos skaitytojai gana dosniai ją iki šiol rėmė, ir prašo, kad ta parama ir toliau tęstųsi.

Vilties leidykla be Dirvos leidimo atlieka ir kitus spaudos darbus. Praėjusių metų eigoje buvo atspausdintas ir išleistas dr. A. Geručio veikalas "Petrus Klimas" (mecenatas dr. V. Bložė) ir R. Spalio romanas "Sirdis iš granito" (mecenatas pulk. D. Skučas). Be to, buvo atlikti dar šie spaudos darbai: B. Gedvilienės "Tikrasis Keturakis ir jo raštai" ir B. Augino poezijos rinkinys "Giesmės žydėjimo metas" (mecenatas dr. V. Bložė). Šiuo metu yra renkama Br. Railos stambi knyga "Vaivos rykštė" (pirmas mecenatas — J. Jurevičius). Be šių minėtų

darbų Vilties leidykla dar atlieka dviejų žurnalų, būtent, Naujosios Vilties ir Medicinos spaudos darbus, bei kitus mažesnius spausdinius.

Dirva, būdama tautinės minties laikraštis, suprantama, daugiausiai rūpinasi mūsų tautinėmis aspiracijomis, bet jai taip pat rūpi ir išeivijos gyvenime atsiradusios problemos. Dirva, norėdama pajusti skaitytojų pulsą, kviečia nepasilikti nuošaly, bet jungtis į bendradarbių eiles. Netolimoje ateityje bus atspausdinta anketa, kurioje kiekvienas skaitytojas galės pareikšti savo pageidavimus.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga ir Vilties draugija yra svarbiausi Dirvos ramsčiai be kurių Dirvos egzistavimas būtų problematinis. Iš kitos pusės, Tautinės Sąjungos veikla be savo laikraščio irgi nebūtų naši. Todėl, pradėdant naujus metus, kreipiuosi į Tautinės Sąjungos ir Vilties draugijos narius, kad Dirvos 65 metų sukakties proga jie dar su didesniu entuziazmu įsijungtų į Dirvos rėmimo darbą.

Nesinorėtų, kad šis mano kvietimas būtų tik balsas tyruose.

Dr. Danielius Degėsys
Vilties Draugijos
pirmininkas

Lietuvių atsakymas dėl Holocausto filmo

Gruodžio 9 d. Sunday Magazine programoje per Clevelando NBC televizijos stotį ir jo pagalbines stotis Ohio valstijoje dr. V. Stankus atrėmė Holocausto filmo nepagrįstus kaltinimus lietuviams, o kunigas Kazi-

mieras Pugevičius kalbėjo apie Lietuvius Katalikų Bažnyčios Kroniką ir žmogaus teisių padėtį Lietuvoje. Dr. Stankus įgaliotas Altos cv ir Clevelando skyriaus valdybos, vedė dviejų metų akciją kartu su kitais, kad

Dr. V. Stankus televizijos ekrane.

V. Bacevičiaus nuotr.

Vliko seimo atidaryme kalba pirm. dr. K. Bobelis. Pirmoje eilėje iš kairės: ALT pirm. dr. K. Šidlauskas, Br. Bieliukas, Lietuvos atstovas dr. S. Bačkis, S. Lušys, J. Audėnas, dr. J. Balys. L. Tamošaičio nuotr.

VYRIAUSIO LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETO SEIMAS (2) *Emilija Čekienė*

VLIKo Tarybos pirm. V. Soliūno pranešimą perskaitė

NBC duotų lietuviams progą atitaisyti filmo klaidas.

Įdomi yra procedūra, davusi galimybę atremti nepagrįstus filmo teigimus. Kiekviena televizijos stotis turi skundų knygą, kuri yra atdara. Federal Communication Commission tvarko televizijos stočių leidimus, o taip pat kiekviena valstija turi įstatymus prieš grupės ar asmens šmeižimą ar netikslių žinių sklaidimą per televiziją. Tuo remiantis NBC stočiai buvo įteiktas skundas ir nuorašai nusiųsti FCC ir senatoriui Glenn. Tokį skundą gavus, stotis privalo leisti nuskriaustai grupei per televiziją atitaisyti ją liečiančius netikslumus.

Tuo paveikta NBC Clevelande su savo pagalbinėmis stotimis Ohio perdavė dr. V. Stankaus pareiškimą 10 kartų savaitės bėgyje įvairiais dienų laikais, įskaitant 3 kartus per prime time. Taip pat buvo išskirta dar ir apie 15-20 minučių programa apie Lietuvą. Įsidėmėtina, kad pirmą kartą per televiziją buvo rodomi sovietų okupacijos Lietuvoje genocido vaizdai. NBC stotis pati sustatė lietuviško Holocausto vaizdus: trėmimus į Sibirą, genocidą ir pasipriešinimo aukas.

Su žydų organizacijomis iš anksto buvo išsiaiškinta ir dokumentais įrodyta, kad lietuviai nedalyvavo Varšuvos ghetto naikinime. Pagal Nuernbergo teismo originalius dokumentus (IMT) ir Ber Mark knygą "Uprising in the Warsaw Ghetto" (Schoken Books, N. Y., 1975, p. 13-24) įrodyta, kad ne lietuviai dalyvavo žydų naikinime Varšuvos ghete, bet etninių vokiečių volk-deutsch grupė iš Latvijos, kas buvo minima ir per televiziją.

P. Povilaitis, apibūdinęs Tarybos paskirtį ir iš New Yorko persikėlimo į Chicagą pastangas.

Dr. J. Balys, vicepirmininkas informacijos reikalams, savo pranešime ypač užakcentavo informacijos reikšmę.

Po pranešimų vyko gyvos diskusijos įvairiais veiklos klausimais. D. Britanijos atstovas Z. Juras kalbėjo apie Anglijos lietuvių veiklą, daugiausia kartu su kitomis tautybėmis.

Dr. K. Jurgėla pranešė, kad LB skelbiamas spaudoje pareiškimas apie LB ryšininką A. Gurecką yra neteisingas, nes jis sėdėjęs šalia jo ir matė, kaip šis tam pareiškimui pasirašė keletą eilučių. Tačiau L. Kojelis pareiškė, kad LF turi savo nuomonę dėl įvykusio konflikto su Gurecku.

L. Grinius apibūdino savo pastangas ir darbų apimtį.

Apie Tautos fondą kalbėjo pirmininkas J. Giedraitis, atkreipdamas seimo dėmesį į tai, kad 1978.XI.30 dieną pereinamo VLIKo seimo fondo ižde buvo \$50,352.35, o š.m. XI.30 buvo \$70,585.29. Be to jis pranešė, kad praeitame TF suvažiavime buvo įsteigtas Lietuvos Laisvės Iždas, kurio pagrindinė suma teks būsimai nepriklausomai Lietuvai, o tų sumų procentai bus naudojami Lietuvos laisvės kovai vesti per VLIKą.

Ypatingą seimo atstovų dėmesį atkreipė Kanados Tautos Fondo pirm. J. Vaičieliūnas po savo pranešimo įteikdamas \$35,000 čekį ir Toronto TF atstovybės pirm. A. Firavičius, pranešdamas, kad vien Toronto atstovybė per 8 metus yra surinkusi \$137,749.00. Abu kanadiečiai pasisakė dėl tolimųjų TF ir VLIKo darbų ir pareiškė dėkingumą visiems Kanados lietuviams, kurių dėka jiems teko garbės sutelkti tokią sumą Lietuvos laisvinimo reikalams.

Simpoziumo "Lietuvos laisvės byla 1980 m. perspektyvoje" - moderatorius dr. K. Jurgėla ir dalyviai: dr. B. Kaslas, dr. D. Krivickas, J. Simanavičius ir kun. J. Sarauskas.

Seštadienio vakare įvyko koncertas-vakarienė toje pačioje Lietuvių namų salėje. Programą atliko sol. E. Jurgėlaitė ir tautinių šokių grupė "Kalve-

lis", vadovaujama A. Vitkauskos. Banketo garbės svečius pristatė ir programai vadovavo dr. J. Stukas.

Sekmadienį, gruodžio 9 d., po iškilmingų pamaldų vėl sekė posėdžiai, kur pranešimus padarė A. Gustaitis - Lietuvos sienų klausimas - ir L. Garsienė - Jaunimo žodis. Ji pasisakė prieš liberalinį auklėjimą, pabrėždama, kad dėl jaunimo, kuris jau pradeda pamiršti savo tautos sunkią dalį, yra kalti patys tėvai.

Žodį tarė ir vienas iš garbingųjų seimo svečių - vyskupas V. Brizgys, savo žodyje apgailestaves, kad Lietuvos okupantas stengiasi moraliai lietuvių tautą naikinti skandindamas ją alkoholizmu.

Baigiant komisijų pirmininkai dr. D. Krivickas ir inž. J. Jurkūnas paskaitė rezoliucijas kurios buvo priimtos ir bus paskelbtos vėliau. Seimo uždaromąjį žodį tarė dr. E. Armanienė pareiškdamą gilią padėką viesiems atstovams, svečiams ir salės šeimininkams bei šeimininkėms.

Seime visą laiką dalyvavo ir poetas adv. Nadas Rastenis su žmona.

JAV vyriausybė įpareigojama...

(Atkelta iš 1 psl.)

Savo žody sen. Dole taip pat nurodė, kad Baltijos valstybių aneksija buvo pasėkmė slapty protokolų prijungtų prie nepuolimo pakto, kurį 1939 metais sudarė Hitlerio Vokietija su Sovietų Sąjunga, kurią tada valdė negarbingasis Stalinas. Nelegali Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacija nėra nutraukta ir iki šiol praėjus keturiasdešimčiai metų. Todėl būtina, kad mes parodytumėm savo rimtą nusistatymą žmogaus teisių politikai, kurią JAV vyriausybė pastoviai skelbia. 1980 m. Madrido konferencija dėl saugumo ir bendradarbiavimo Europoje, sudarys unikalią forumą šiems tikslams puoselėti. Todėl aš remiu siūlomąją rezoliuciją, sakė sen. Dole, ir prašau prezidentą įpareigoti JAV delegaciją Madride siekti, kad būtų pilnai įvykdytas Helsinkio galutinio dokumento principas liečias tautų lygias teises ir laisvą apsisprendimą.

Detentės užkulisiai (5)

Nixonas Maskvoje

Prezidentas Nixonas ir jo saugumo patarėjas Henry Kissingeris išskrido į Maskvą 1972 m. gegužės 20 d. pakeltu ūpu. Hanojaus antpuoliai buvo atmušti ir kritikai negalėjo daug ko prikišti. Pasitarimai Helsinkyje dėl strateginių ginklų apribojimo ėjo sklandžiai ir net dėl bendrų principų deklaracijos Kissingeris jau buvo susitaręs su Brežnevu per savo viešnagę Maskvoje balandžio mėn., apie ką jau rašėme pereinamame numeryje.

Viršūnių konferencija Maskvoje todėl turėjo būti sujungimo politikos zenitas, kurios esmė buvo tokia, kad negalima atskirai kalbėti apie ginklavinimo kontrolę ir kad Sovietų Sąjungos pagalba taikai Indokinijoje ir jos santūrumas Artimiausiuose Rytuose buvo sąlyga pažangai kitose srityse.

Nixonas ūpą kiek drumstė faktas, kad Kissingeris su Brežnevu sutarti JAV ir Sovietų Sąjungos santykių pagrindiniai principai dar nebuvo žinomi Valstybės Sekretoriui W. Rogers. Kissingeris pasiūlė įtaigoti Brežnevą, kad tasai taip elgtųsi lyg dėl tų principų susitarta tik pačioje viršūnių konferencijoje, nors - atvirai kalbant - jis (Kissingeris) sovietus nelaikė pajėgiu tokiais subtiliais diplomatijai.

Nixonas kelionėje studijavo daugybę dokumentų, leidžiančių lengviau orientuotis susitikus su Kremliaus valdovais. Jų tarpe ir Kissingerio memorandumą apie Brežnevą:

'Brežnevas norės konkrečiai kalbėti apie ateinančią Euro-

pos Saugumo konferenciją, Salt susitarimo pagrindinius punktus, Haipongo uosto užminavimą ir pasidalinimą įtakos sferomis Artimuosiuose Rytuose. Jis nežinos visų smulkmenų kaip Gromyko, tačiau bus pakankamai informuotas, kad spauti įvairiuose klausimuose. Jis norės konkrečių rezultatų ir jiems pasiekti nevenss savo alkūnių ...'

Aplamai imant, Nixonas skrido į Maskvą mažiau susirūpinęs, kaip į Pekiną. Sovietus jis geriau pažinojo iš ankstyvesnių susitikimų.

'Air Force One' Maskvoje nusileido gegužės 22 d. 16 val. Aerodrome Nixoną pasitiko prezidentas Podgorny ir ministras pirm. Kosyginas. Brežnevas tada buvo tik partijos generalinis sekretorius ir protokolas nereikalavo, kad jis pasitiktų svečius iš užsienio. Jis pasitiko tik komunistus. Kelias iš aerodromo į Kremlių buvo uždarytas kitam eismui ir šalutinės gatvės buvo užblokuotos autobusais.

Kremliuje Nixonas buvo apgyvendintas caro gyventose patalpose. Jos buvo imponantiškai didelės ir apstatytos gražiais Rokoko stiliaus baldais. Nixono romantinė gyslelė buvo maloniai paliesta. Jis buvo pirmasis JAV prezidentas čia apsigyvenęs.

Po trumpų pokalbių Kosyginas su Podgorniu atsisveikino. Viršūnių konferencija galėjo jau prasidėti.

Praėjus kokiai valandai po atvykimo, Nixonas susitiko su Brežnevu. Tojo reikalavimu

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujinami prenumeratoratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukoję:

I. Verbilas, Cleveland	7.00
A. Balsys, Kensington	7.00
A. Tėvelis, Hamilton	7.00
V. Kaunas, Cleveland	2.00
A. Naumanienė, Cleveland	5.00
S. Pociulis, Kenosha	2.00
J. Gužaitis, Cicero	2.00
A. Siliūnas, Chicago	2.00
A. Ulcickas, Nashua	12.00
J. Rugienius, Detroit	10.00
S. Sližys, Dearborn	2.00
J. Mingaila, Delron	2.00
P. Šimoliūnas, Chicago	7.00
Dr. A. Milaknis, Santa Monica	5.00
V. Juodka, Chicago	2.00
Br. Aušrotas, Juno Beach	15.00
L. Naglius, Chicago	5.00
A. Reivytytė, Dr. V. Dubinskas, Middle Village	7.00
K. Karalis, Cleveland	2.00
Chicago	10.00
K. Algenis, Woodhaven	12.00
J. Zdanys, W. Hartford	2.00
S. Čipkus, Willowick	10.00
T. Klova, New York	2.00
A. Misiūnas, Detroit	7.00
V. A. Kazlauskas, Toronto	12.00
Dr. V. Janušonis, Dousman	7.00

pokalbis turėjo būti visai privatus - 'ant keturių akių'. Nixonas nepasiėmė vertėjo, todėl Kissingeris paprašė sovietų vertėją Viktorą Suchrodevą vėliau padiktuoti savo pokalbio versiją Kissingerio sekretorei. Pagal tą, Brežnevas pradėjo 'atlaikę' ilgą monologą ir skundėsi, kad Sovietų Sąjungai nebuvo lengva sutikti su viršūnių konferencija dėl amerikiečių žygių Vietname. Brežnevas taip pat pareiškė esąs labai suinteresuotas gerais santykiais su JAV. Jis parodė ypatingo intereso atžėjančiai Europos Saugumo konferencijai ir Nixonui pasiūlė tą patį, ką ir anksčiau Kissingeriui: abi pusės turėtų atsisakyti nuo atominių ginklų panaudojimo.

Nixonas su tuo negalėjo sutikti ir iš savo pusės norėjo parodyti, kad jis konferencijai yra gerai pasirengęs. Jis atmintinai pacitavo kai kurias vietas iš Brežnevo-Kissingerio pasitarimų protokolo. Apie Vietnamą jis nekalbėjo, tačiau 'iš principo' sutiko su Europos Saugumo konferencija.

Nixonas siūlė grįžti prie II Pasaulinio karo praktikos, kai vadai susitardavo dėl svarbių dalykų, o smulkmenos buvo paliekamos mažesniems pareigūnams. Jei tačiau - aiškino JAV prezidentas - visi klausimai bus palikti mažesniems biurokratams, mes niekada negalėsime padaryti pažangos. Brežnevas tam pritarė: 'Jie mus užkas po popieriaus kalnais!'

Kiekvienas jų skundėsi savo vidaus politikos sunkumais. Brežnevas sakė turėsiąs į posėdžius pasikviesti Kosyginą ir Podgornį, o Nixonas prisitarė kad Roger dar nieko nežino apie Pagrindinius Principus. Jis prašė Brežnevą apie juos taip kalbėti, kad būtų patenkinti visi biurokratiniai reikalavimai. Brežnevas tuojau sutiko. Tai buvo žaidimas kuri jis mėgo.

(Bus daugiau)

K. Naudžius, Los Angeles	2.00	E. Valys, Cleveland	7.00
J. Stravinskas, Cleveland	7.00	Lietuvių Moterų Klubas Waterbury	25.00
J. Daniliauskas, Stamford	7.00	IV PLJ Kongreso Finansų Komitetas	100.00
J. Adomaitis, Chicago	2.00	A. Kappa, Toronto	2.00
V. Kamantas, Darien	20.00	B. Zabiella, Australija	9.20
J. Riauba, Toronto	2.00	Dr. B. ir Br. Kasakačiai, Chicago	30.00
K. Žemecas, Indianapolis	7.00	Iz. Jonaitienė, Euclid	7.00
J. Jurekūnas, Chicago	10.00	Z. Jakulis, Rocky River	7.00
V. Drabišius, Cleveland	2.00	S. Giedrikis, So. Orange	5.00
Ed. Balceris, Los Angeles	25.00	O. Daniusevičienė, Chicago	7.00
J. Asminas, Livonia	12.00	T. Janukėnas, Dorchester	2.00
P. Stakauskas, Hot Springs	2.00	E. Vilutis, Santa Monica	2.00
Amerikos Lietuvių Taryba	50.00	J. Gelažius, Chicago	7.00
V. Šenbergas, Cleveland	7.00	M. Ambroze, Walkersville	7.00
J. Švelnys, Brooklyn	5.00	E. Jodinskas, Detroit	2.00
Br. Keturakis, Milwaukee	17.00	M. Aukštaitė, Downsview	12.00
S. Jakubonis, Chicago	5.00	P. Bielinis, Cleveland	2.00
K. Tamošiūnas, Parma	2.00	K. Česna, Worcester	7.00
A. Tumas, Newbury Park	7.00	A. Pimpė, Chicago	10.00
T. Mečkauskas, Lansing	14.00	V. Mariūnas, Cleveland	2.00
S. Smalinskienė, Livonia	10.00	A. Motiejūnas, Richmond Hills	10.00
R. Bričkus, Dorchester	10.00	S. Domeikienė, Fairfield	7.00
Dr. O. Mironaitė, Chicago	12.00	J. Jankauskaitė, Euclid	2.00
K. Razauskas, Dearborn Hts.	2.00	G. Miller, Wheeling	2.00
A. Vaitiekaitis, Detroit	5.00	E. Liaukus, Wethersfield	2.00
P. Vėbra, Chicago	7.00	S. Motuzas, Vokietija	0.75
A. Mikoliūnas, Cleveland	2.00		
Dr. E. Mekys, Cleveland	5.00		
F. Navickas, Cleveland	5.00		
J. Špakevičius, Westwood	2.00		
A. Lukas, Detroit	5.00		
V. Karuža, Cleveland	7.00		

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Major Ohio-based TRANSIT BUS manufacturer (a growing industry), a subsidiary of a Fortune 500 corporation, has growth positions available in the following departments for qualified individuals who are searching for a challenging future with a growth-oriented company:

DESIGN ENGINEER AND/OR LIAISON ENGINEER
Opening for design engineers or liaison engineers with a degree and 3 to 5 years on the board mechanical design engineering experience.

DRAFTERS
Looking for two drafters to work in our design engineering department. Experience necessary.

FIELD SERVICE ENGINEERS
Looking for an engineer with 3 to 5 years design field product and systems engineering "hands-on" liaison experience working on technical field solutions with customers.

All positions offer, liberal salary company paid benefits including a dental plan. For immediate consideration, send resume in confidence to:

PAT LYLE

INDUSTRIAL RELATION DEPARTMENT

Industrial Relations Department

GRUMMAN FLEXIBLE

326 N. Water Street
Loudonville, Ohio 44842
Or Call: 419/994-4141 Ext. 272

An Equal Opportunity Employer M/F/H/V

GRUMMAN FLEXIBLE

**ARE YOU UNEMPLOYED,
UNDER PAID OR LAID OFF?
WE HAVE JOBS FOR YOU**

SUPERINTENDENTS

Industries Supervisor VII \$19,413-\$23,343

SUPERINTENDENTS

Industries Supervisor V \$16,474-\$19,983

Industries Supervisor IVB \$15,868-\$18,144

These are Civil Service positions and include excellent fringe benefits available to employees of the State of Michigan. Supervisory experience is required to qualify. Amount of such experience will determine level of qualification. Background of working experience in the following areas or fields is required:

- (1) Metal and Wood Office Furniture Manufacturing
- (2) Silk Screen Processing of Signs and Decals
- (3) Complete Manufacturing of Textile Products
- (4) Clothing or Shoe Manufacturing
- (5) Welding and Light Manufacturing

Detailed resumes listing experience, qualifications and education must be provided to be considered for employment. No replies or communications concerning these positions will be processed without the above resume. PLEASE NO PHONE CALLS.

Minorities are encouraged to apply.

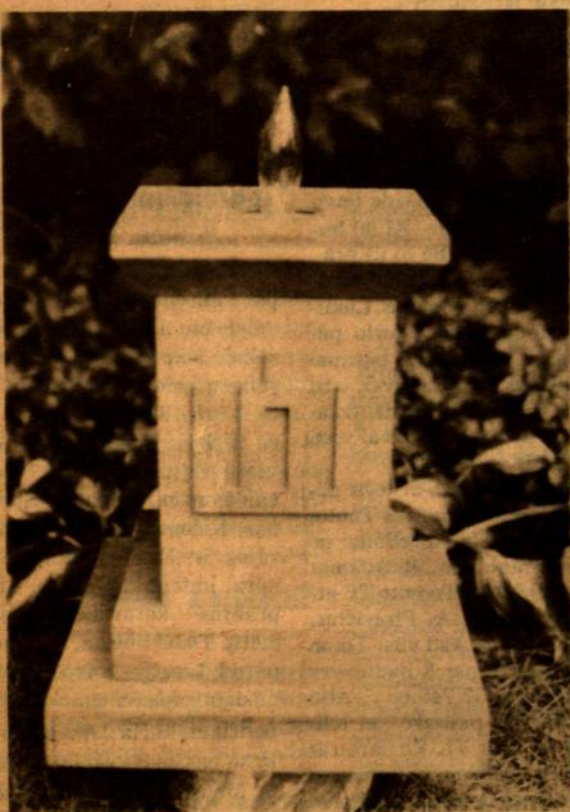
Resumes must be post marked no later than December 19, 1979 and addressed to:

DEPARTMENT OF CORRECTIONS

c/o Charles Bley
Personnel Department
P.O. Box 30003
Lansing, Michigan 48913

An Equal Opportunity Employer

(50-2)

Tai mūsų kilnių ir žmoniškų senolių Saulių — Saulė, Amžinos Ugnies aukuras. Šią nuostabią mūsų tautos kūrybą turėtų turėti kiekviena kilnaus lietuvio šeima.

Kas pageidauja, galiu tokį aukurėlį atsiųsti. Tai rankų gamyba iš geros medžiagos. Viršų mirga rausva ugnies liepsna.

Aukurėlio kaina šimtas dol. Užsakymą siųsti:

Inž. Mantas Aukštuolis

4 Elizabeth Ave.

Springdale, Conn. 06907.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Vilniaus Universitetas 400 metų (4) savartose *Stasys Santvaras*

Sunkiųjų metų laimėjimai

Pojėzuitiniame Vilniaus universitete (1773-1832 m.), tame permainingame ir milžiniškų nuostolių lietuvių tautai atnešusiame laikotarpyje, buvo dėstoma fizika ir matematika, chemija, gamtos mokslai mineralogija, agronomija, geodezija, mechanika bei technologija, astronomija, medicina, moraliniai ir politiniai mokslai, teisės mokslai, istorija, teologija, literatūra ir laisvieji menai (dailė, muzika), architektūra, filologija ir kt. Kazimieras Kantrimas (1776-1836) motyvuotu raštu siūlė steigti lietuvių kalbos katedrą, bet universiteto vadovybė ir jo globėjai tam sumanymui nepriitarė.

Nors slėgė labai sunkūs lenkinimo ir rusinimo antplūdžiai, sąmyšis ir nuostoliai po Napoleono žygio į Rusiją, Vilniaus universitetas vistiek tebebuvo lietuvių tautos kultūros židinys. Iš jo kilo ir lietuvių tautinio atgimimo apraiškos. Laikydami to paties metodo, ir čia žvilgtersim tik į tuos Vilniaus universiteto profesorius ir jo auklėtinius darbus, kurie vienu ar kitu požiūriu buvo reikšmingi laimėjimai mūsų tautai 1773-1832 m. laikotarpyje.

Jėzuitų vadovaujamoj Vilniaus akademijoje jėzuitas Tomas Zebrauskas (1714-1758), matematikas ir architektas, Vilniuje įrėngė fizikos ir astronomijos kabinetus, meteorologijos stotį, pastatė astronomijos observatoriją, kuriai lešų davė Elzbieta Oginskytė-Puzinienė, Vilniaus vaivada Mikalojus Radvila, vysk. J.J. Sapiega ir kt. Tačiau, kaip nekrologe sakoma, Tomas Zebrauskas pervargęs, persidirbo ir mirė teturėdamas tik 44 m. amžiaus, savo darbų nebaisęs.

Į tuos darbus kibo nemažesnio talento ir išsimokslinimo astronomas eksjėzuitas Martynas Počobutas (gimęs Gardino krašte 1728 - m. 1810), vadovavęs pojėzuitiniam Vilniaus universitetui. Jis observatoriją perstatė, aprūpino ją reikalingais instrumentais, darė stebėjimus. Počobutas taip įrėngė Vilniaus universiteto observatoriją, taip mokslo darbai iš kilo kaip astronomas, jog anuomet nekartą buvo tariama, kad Vilniaus observatorija yra tolygi garsiajai Oksfordo observatorijai Anglijoje. Reikšminga dar ir tai, kad M. Počobutas laikėsi jėzuitų tradicijos - savo kursų skaitė lotynų kalba ir, kaip rektorius, barė tuos kolegas profesorius, kurie savo mokslus pradėjo dėstyti lenkų kalba.

Lietuvos botanikos mokslų tėvu laikomas prancūzas Jonas Emanuelis Gilibertas (1741-1814), parašęs pirmą veikalą apie Lietuvos florą.

Lietuvis pijoras Stanislovas Bonifacas Jundzila (1761-1847), botanikos sodo steigėjas Vilniuje, apie Lietuvos gamtą rašė lenkų kalba. Jo sūnėnas Juozas Jundzila (1794-1877), Vilniaus univ. botanikos profesorius, taip pat pasižymėjo botanikos mokslų srityje. Retas paukštis anuo metu buvo kun. pranciškonas Jurgis Ambroziejus Pabrėža (1771-1849) daugelį nespausdintų darbų parašęs žemaičių kalba. Tik jo Botanika, arba Taislius auguminis, buvo išspausdinta Amerikoje 1900 ir 1910 metais. Svenčioniškis Pranciškus Miličkanas Norvaiša (1742-1819) dėstė aukštąją matematiką, paruošė būrį gerų matematikų, kurių tarpe ir du žymius vilniečius - Antaną Virvičių (1791-1865) ir Zigimą Revkovskį (1807-1893). Kaip architektas - Vilniaus katedros, rotušės ir Verkių rūmų statytojas, bei Vilniaus universiteto profesorius, plačiai pagarsėjo lietuvis Laurynas Stuoka-Gucevičius (1753-1798), jau tapęs veikėju ir grožinėje literatūroje.

M. Počobuto bendradarbis ir ipėdinis, iš Krokuvos atvykęs lenkas Jonas Babinas Sniadeckas (1756-1830), Vilniaus observatorijai vadovavo 1807-1824 m. ir ją pakėlė į dar aukštesnį lygį. Būdamas rektorium, J.B. Sniadeckis rėmė gamtos mokslų istaigas: savo broliui Andriui padėjo plėsti chemijos laboratoriją, S.B. Jundzilai botanikos sodą ir kt.

Vilniaus univ. Medicinos fakulteto tikroju steigėju (nors fakultetą suorganizavo jau minėtas J.E. Gilibertas) laikomas Goettingeno ir Vienos

univ. profesorius Jonas Petras Frankas (1745-1821), vokišku metodingumu sutvarkęs Medicinos fakultete einamus mokslus, pakėlęs aukštyn ir tų mokslų lygį Lietuvoje. Jo sūnus Juozas Frankas (1771-1842), išžymus Medicinos fakulteto mokslininkas, sukūrė 'frankinę' Lietuvos gydytojų mokyklą. Reiškėsi ir kultūriname gyvenime, drauge su žmona, pagarsėjusia dainininke, jis Vilniuje pastatė J. Haydno oratoriją 'Pasaulio sutvėrimas', autoriaus dedikotą Frankienei. Dr. J. Frankas XIX a. pradžioje Vilniaus intelektualų tarpe buvo centrinis asmuo.

Baudžiamąją ir civilinę Lietuvos ir Rusijos teisę dėstė prof. Ignas Danilevičius (1787-1843), uoliai rinkęs ir skelbęs istorinius šaltinius, parašęs eilę vertingų veikalų. Eruditas mokslininkas Juozas Jaroševičius (1793-1860) dėstė Lietuvos-Lenkijos teisės istoriją, diplomatiką ir statistiką. Atsidėjęs Lietuvos istorijos studijoms, pagarsėjo istoriniu 3-jų tomų veikalu 'Obraz Litvy' (išl. Vilniuje 1844-45 m.). Vilniaus universiteto istorikų tarpe garsus buvo sulenkėjęs vokiečių Joachimasis Lelevelis (1786-1861). Jis palaikė ryšius su Dionizu Poška ir kitais lietuviams veikėjais ir Lietuvai jam buvo tapusi ypatingu studijų objektu. Ignas Onacevičius (1780-1845) Vilniaus universitete buvęs pirmas, kuris skyrė laiko ir Lietuvos istorijai. Būdamas diplomatikos ir statistikos katedros vedėju, jis kas vasarą be atlyginimo skaitydavo Lietuvos istorijos kursą, aukštino Lietuvos kunigaikš-

čių Gedimino, Kęstučio, Algirdo ir Vytauto valdymo laikus, nes tik jie sudarą 'Lietuvos didybę ir garbę'. Tuo romantizmu, ta lietuvių tautos praeities meile, Onacevičius stipriai paveikė ir savo studentą Simoną Daukantą.

Teologijos mokslai Imp. Vilniaus universitete nepasiekė to lygio, kuro buvo pasiekusi Akademija, bet ir šiame laikotarpyje buvo žymių pamokslininkų ir teologų. Žemaitis Jonas Krizostomas Gintila (1789-1857) buvo šv. Rašto profesorius, palikęs hebraiškų rankraščių, o taip pat ir žemaitis Jonas Skydelis (1790-1837), pasižymėjęs moralinės ir pastoralinės teologijos, biblinės archeologijos ir homiletikos profesoriaus.

Dar gyvame Vilniaus universitete išžymus klasikinių kalbų (graikų ir lotynų) žinovas, didelių gabumų filologas buvo vokiečių prof. Gotfridas Grodekas (Groddeck, 1762-1825).

Jo veikla Vilniaus universitete dar nėra įvertinta, o iš tikro ji yra garbinga. Grodekas buvo svetimšalių profesorių vadovas, kurie neabejotinai lėtinio Vilniaus universiteto lenkinimą. Jo mokykloje iškilo žemaitis Kajetonas Rokas Nezabitauskis, paruošęs pirmą sistemingą lietuviškų knygų sąrašą Grodeko filologijos seminara lankė ir kiti susipratusių lietuvių būrelio nariai: Silvestras Valiūnas, Simanas Daukantas ir kt., o S. Stanevičius baigė jo vadovaujamą fakultetą. Grodeko mokiniai buvo ir didieji lenkų poetai Adomas Mickėvičius ir Julius Slovackis.

Naujųjų Europos kalbų dėstytojų tarpe išžymiausias buvo ukrainietis Jonas Loboika (1786-1863), bendravęs su D. Poška ir kitais lietuviams, nusielpnęs Lietuvos paminklų studijom.

Žemaitis Pranas Smuglevičius (1745-1807), dailės meno studijas baigęs Romoje ir grįžęs į Vilnių, 1798 m. Vilniaus universitete įsteigė tapybos katedrą, atremtą į klasikinio meno idealą. Smuglevičiaus mokykla išugdė gausų būrį žymių Lietuvos dailininkų.

Jau Vilniaus universitetą už darius, 1840 m. Vilniaus Dva sinėj akademijoje pradėjo dirbti Motiejus Valančius (1801-1875), lietuviško veikalo 'Žemaičių vyskupystės' autorius, o ilgainiui ir kitų lietuviškų raštų kūrėjas, didis Žemaičių vyskupas.

Lietuvos Vyr. Mokykloje ir Imp. Vilniaus universitete, kaip viena kita čia nuskambėjusi pavardė parodė, be lietuvių, mokymo ir mokslo darbus dirbo ir profesoriai užsieniečiai. Kai kurie jų darbai anuo metu susilaukė tarptautinio garso, didino Vilniaus universiteto šlovę. Tačiau, norėdami jų darbus apžvelgti, turėtumėm rašyti atskirą, ir netgi labai didelę, studiją.

Permainingųjų metų jaunimas

Vilniaus universiteto jaunimas, t.y. studentai, 1773-1832 m. laikotarpyje nestoko-

(Nukelta į 6 psl.)

VYT. ALANTAS

2.000

Kai iš karaliaus Gedimino pilies kertinio bokšto,
Ims kaukti Vilkas Geležinis iš valdoviško sapno išblokštas,
Tą vidunaktį, kai sukaks mūsų erai du tūkstančiai metų,
Dievų pasiuntinys bylos apie amžiną genties gyvatą.
Naujų Metų naktį sukauks sirenos visų fabričių, —
O joms pritars signalai upėm ir jūrom plaukiančių laivų, —
Ir krašto padangę nušvies spindulingi švaitai, —
Ir visos sodybos bei miestai bus iliuminuoti žėrinčiai šviesiai, —
Visur jaukiai kūrėnsis šeimų židiniai
Ir prie TV ekranų klausysis susėdę šeimų nariai,
Ką taria iš Tautos Panteono vyriausias Vadovas!
— Mūsų kraštas ir džiaugias pasiekta gerove, —
Ir rūškanos priespaudos dienos blanksta praieity:
Taika, ramybė ir saugumas tarpsta mūsų šaly.
Rytų slibinai nugalėti ir narve uždaryti, —
Ir kas galėtų rasti žodžių iškalbingai apsaityti,
Kokia laimė, kad po daugel daugel metų
Galop išėjom į ramybės ir laisvės kelią platų!
Nuslinko siaubas nuo pavargusių genties pečių, —
Sėkmingai nusikratėm mūsų naman dulkį prieštų.
I' o amžinų, baisių karionių, pagaliu, atsikvėpėm laisvai
Ir šianakt mes galim visam pasauliui tarti išdidžiai: —
Mes savo žemėje sukūrėm gadinę naują, —
Gentis visais keliais veržliai į ateitį keliauja! —
Kai vyriausiojo Vado paskutinis žodis nuaidėjo,
Didysis Laisvės Varpas iškalbingai prakalbėjo,
Ir skrido jo garsai po šalį pastoviai ir galingai,
Tarytum būtų plakusi tautos širdis ritmingai...

ŠVIESIŲ POSMŲ POEZIJA

Balio Augino naują knygą sklaidant

Naujos grožinės knygos pasirodymas mums dabar svetur — sušvyti kaip ypatinga savos kultūros dovana. Tai lietuviškos gyvybės kūrybinė kibirkštis. Juoba kaip tik šiais metais atšventėme spaudos atgavimo su-

kaktį. Todėl mūsų sąmoningiesiems visuomenės sluoksniai dar kiekvieną leidinį pastebi ir domisi, atidžiai perskaito ir rimtai vertina.

Balio Augino "Giesmės žydėjimo metas" yra nemaža dovana poezijos mėgėjams — netoli pusantro šimto puslapių. Autorius į kūrybines gelmes neriasi visu savo asmens nuoširdumu, ir šiame eilėraščių rinkinyje atsiskleidžia gana savitas poeto talento veidas, ypač jausminė intuicija nuspalvintas. Tai jau trečioji jo lyrikos knyga nuo 1940 metų, vadinasi, rašytojas yra taupiai žodį branginantis ir sau pačiam ypatingai reiklus, tuščiažodžiavimu nesišvaistas. Per netrumpą savo amžiaus kelionę autorius nuosekliai savy puoselėja dvasinių įkvėpimų derlius ir — skaitytoją pradžiuoja giliai išgyventa ir originaliai išreikšta žodine kūryba.

Pirmasai skyrius — Pumpurų Varpai — pats gausiausias ir galbūt būdingiausias jo talento išsiskyrimų aruodas. Forma daugiausia modernaus laisvo ritmo ir dažnai nerimuota, eilutės ir posmai nesulygiuoti griežtu vienodumu, todėl nuo pradžios ligi galo dvelkia patraukliu įvairumu, nepabosta. Tačiau turinio ir išraiškos sulydymas yra kone klasiškai tiesus, be rebusinių maivymų ir be hermetinio mįslingumo, be abstrakcinio švaistymosi ar suizusių frazių kapojimo. B. Augino eilėraščių turinyje atsiveria juslinga poeto prigimtis šviesiom atšvaitom, žarstosi žodžiai gamtos ir aplinkos vaizdų saulėtais ribuliavimais. O prasmingas žodis teka sklandžiu sraunumu. Šiuo atžvilgiu autorius laimingai išsiskiria iš tų išeivijos poetų, kuriems sava kalba jau nebėra pats sodrusis grožio išraiškos šaltinis, o tik sunkokai apvaldoma rašto priemonė. B. Augino eiliavimas plaukia savaime tekme, be sunkių pastangų, įvaizdžiai audžiasi lengvai natūraliu audiniu, ir skaitytojų tikras malonumas pasekti to melodingo skambesio giesmė, aidinėja

pavasarinio upelio čezėjimu. Tai lyg paprastučio vyturio ksdienis ulbesys ties artojo vagų varšnom. Beveik niekur neužtiksi kūrybiškai neįvirškintų posmų nei nuogos prozos ar šiurkštaus vulgarumo.

Pati stiprioji B. Augino lyrikos priemonė — gamtinė metafora impresionistinė nuotaikoj. Gausūs trojai ir prozopopėjos paišyte paišo barokiško braižo vaizdinius, nelyginant dailininko drobėse:

Pienės subrenda
Į žalsvą okeaną
Ir, pindamos
Gelsvas kasas,
Gundo
Šilkinį vėją —

Pabudimo pasažas, 11 psl.

Autoriaus išsiskyrimai srovėna ramiai, be audringų staigmenų ir be šokiruojančio grubumo. Sklaidosi paveikslai lyg žiedais nukaišytoj pievoj, lyg mirgančių spalvų akvarelė, ir švelnaus kolorito piešiniuose jauti gyvenimo gėrį bei žmogiškos aplinkos spalvingą trapumą:

Užsnūdusio
Vidudienio papėdėje
Žolė užsidega žalumom
Ir šukuoja
Savo degančius plaukus.

Amoroso, 19 p.

Arba kitas net ryškiau žaismingas vaizdas:

O nudriskę namai
Susigrūdę krūvon —
(Kaip seni cinikai)
Degančiais vyzdžiais
Seka nuogus merginų
Šešėlius...

Pasiaunaktis senamiesty. 21 p.

Sis pirmasis, sakytume, Pumpurų ir žydėjimų skyrius itin nuteikia šviesių nuotaikų peizažais, taip pat ir formos lakus lengvumas masina saulėtos poezijos smaguriu. Ypač kai dažnai sugroja muzikalios aliteracijos: žiemužė žilagalvė žėrė... Vėjuje vysta vaikystė... Vaikšto verkiantis vakaras...

Po trumpo antrojo skyriaus krynai asmeniškais motyvais trečiasis — Bešaknė giria — jau pynioja skausmingą ilgęj tolimai netektajai tėvynei:

Toli toli už marių
Lūžta
Gimtinių medžių
Kamienai...

Be gerosios žemės, 87 p.

Betgi ir čia nėra plakatinės publicistikos nei patoso ar iškilmingų deklaracijų, vien ta pati taupiai širdinga jautrių atosaikių melanholinė tapyba:

Mano tauta — lyg žolė
Dalgio alsavime,
Sausrų liepsnose:
Šėkas blaškomas šiaurio
Ir šaknys —
Gruodo mėšlungyje —
Mano tauta, 100 psl.

Balys Auginas šiame skyriuje pasirodo kaip poetas savito individualumo, šiltai patrauklus nemeluoto jausmo ir įspūdingumo posmais. Gal tik viena kita stilistinė figūra išduoda pernelyg vežlią įtampą netektos tėvynės liūdesiui ar skriaudos širdgėlai.

Galbūt išmintingiausiai nuteikia paskutinis skyrius — Amžinybės Vynuogynai. Jau ne vien dailininko drobės vaizdiniai, bet autorius stabtelia ir blaiviam susimastymui: apie laiką ir žmogaus takų pėdsakus, apie jaunystę ir rudenį, apie vienatvę... Apie svajonę ir kančią, apie būties prasmės likimines atodangas ir — apie dainų nutrūkusias stygas... Ir kukliai išsitaria, kad poetas tėra tik

Žodžio žaidėjas

Ir žmonių

Likimų

Mąstytojas.

Poetas, 107 p.

Bet ir šieji minties tūriai sutirštinti, mąsliai sultingi išsiskyrimai veriasi tuo pačiu formos vitražiniu skaidrumu bei išraiškos taupumu:

Sustingę laikrodžiai stovi —
Išseko vanduo ir smėlis,
Sausupių dulkina lovį.
Dengia tylos užuolaida —
Ant apkurtusio skliauto,
Laiko rankų pasmaugta,
Lakštingalos
Nutrūkusi gaida —

Išnykimo pelenuos, 128 psl.

Taip tad Balys Auginas pateikia mums vertingą 140 psl. savo kūrybos dovaną ir džiugina šviesiu vaizdų spinduliavimu, taip pat ir žmogiškos dalios turtingu liudijimu, gabiai laisvų posmų sruogom suauštu. Leidinys paruoštas gražiai, beveik puošniai: ypač kulba

pasigėrėtinai sodri ir lanksti. Tad grožinę knygą dar tebeberbiančiai visuomenei pravartu bus įsiskaityti ir pamėgti. Mūsų išeivijoje buity ir aplamai dabartinio pasaulio sumaterialėjime net labai stokojame poezinės atgaivos. O ši nauja knyga tebeliudija dar neišblėsusį lietuviškos kūrybos gajumą ir — dvasiniu maistu tenkina savos kultūros troškulį. Tad priimsime kuklaus mūsų poeto gaivų žodį su dėkingumu, minėdami Martyno Mažvydo klasinį kreipimąsi: Imkit mane ir skaitykite...

Balys Auginas, Giesmės žydėjimo metas, Lyrika, 1979 m. Meccenatas dr. Vladas Bložė. Išleido Clevelando lietuvių radijas TĖVYNĖS GARSAI. Tiražas 400 egz. Spaudė Vilties draugijos leidykla.

S. Laugalis

MACHINIST

HEADERMAN
ENJOY SUMMER
THIS WINTER
with DEUTSCH in
OCEANSIDE,
CALIFORNIA
EXCEPTIONAL OPPORTUNITIES
EXIST FOR

HEADER REPAIRMAN

HEADER SET-UP
OPERATORS

CARBIDE DIE MAKERS

Make the move now to California's leading beach resort community of Oceanside, just 40 miles north of San Diego. Say hello to sunny Southern California and goodbye to harsh winters forever, and make the transition with

RELOCATION ALLOWANCES

We have the latest equipment on the market and are doing daily what others say, "Cannot be done."

If you are interested, challenge us with a phone call to Mike JENSEN at or BOB GOTTlieb at COLLECT OR WRITE

DEUTSCH
MUNICIPAL AIRPORT
Banning, Ca. 92220
OR
Oceanside, Ca. 92054

Equal Opportunity Employer M/F/H (1-2)

MECHANIC

We seek a qualified engine mechanic with a minimum of 5 years of either gasoline or diesel experience. Paid Blue Cross, Major Medical, Life, Insurance, Holidays and vacation.

Call 201-276-9000. (1-3)

PRESSMAN WOMAN

Progressive instant print center needs experienced pressman/woman. Must have 2 years printing variety on A. B. Dick and Milt. Ink plates primary. Service and quality stressed. Minimum \$9.00 hourly, to start plus benefits. Westfield area. Call

201-654-5312 (1-3)

Viešėdami Chicagoje aplankykite

PARAMA

2534 WEST 69th STREET, CHICAGO, ILL. 60632

Įėjimo kaimelis: J. JANUŠKIS ir J. K. B.

Cia galite išsiskirti pasirinkdami patalynę, drabužius, aksesuarus ir kitus daiktus. Taip pat galite išsiskirti skirtingais būdais ir kitiems.

Kaimos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

PRO MĖLYNUS AKINIUS

REDAKUOMA OKULISTŲ KOLEGIA

PRANAŠISKAS ŽVILGSNIS Į ATEITĮ

Nuo žilos senovės mūsų protėviai, ypač Kūčių ir Naujųjų Metų naktį, įvairiais būdais stengdavosi sužinoti savo ir savo priešų ateitį, idant galėtų jos išvengti, ar atitinkamai pasitikti. Jie tą ateitį spėliodavo iš apuoko ūbavimo, višt-gaidžio giedojimo, šarkos uodegos kraipymo, ar tvarte slap-tai pasiklausydami avinų sim-poziumo.

Mūsų aiškiaregis yra kiek moderniškesnis. Jis ateitį spėja šviesią dieną ir pasiklojęs prieš save išėjvijos spauda, vadovaujančių veiksmų prakalbas, okup. Lietuvą lankančių ditirambus tenykščiai valdžiai, tarybininkų mums skirtus pra-keikimus ir glostydams juoda katina, sėkmingai perbėgusi per mūsų organizacijų centrus. Į visą tai žvelgdamas pro mėlynus akinius ir cigaretės dūmus, jis mūsų korespondentui apsake tokius regėjimus ir nu-jautimus:

Jau šiandien aiškiai matyti, kad 'Lietuvių charta' artimiausioje ateityje bus išversta į ang-lų kalbą, kad ją galėtų pasi-skaityti to idealistinio doku-mento kūrėjų vaikai ir vaikai-čiai.

Be to, pagrindiniu ateities lietuvių principu bus įrašy-tas toks nuostatas: 'Tikras iš-ėjvijos lietuvis privalo būti tau-tinės dvasios ir tarptautinio kū-no asmenybė. Stengdamasis pagausinti mažėjančią lietu-vių tautą, jis turi vesti kelias žmonas, gimdyti geltonus, ža-lius ir raudonus vaikus, o dėl rasinės lygybės dar prilaikyti juoda meilužę'.

Aiškiaregio pranašavimu, siekiant minties vienybės, visi mūsų veikėjai visuose rengi-niuose ir istorinių įvykių minė-jimuose sakys tik vieną ir tą pačią prakalbą, kuri bus apro-buota visų partijų suvažiavi-me ir išleista atskiru liuksusi-niu leidiniu.

Išėjvijos ateities lietuviški laikraščiai jau bus spausdina-mi ne lotyniškais raidėmis, dėl kurių praeityje tiek daug prikentėjome, o tikrai grynai lietuviškais hieroglifais - dides-nėmis ar mažesnėmis, į kairę ar į dešinę, ir dangų ar į žemę nukreiptomis, - stilizuotomis špygomis. Tada mūsų straips-niai bus suprantami ir lietuviš-kai nemokantiems.

Ateinančiais metais Lietu-va dar nebus išvaduota, nes mūsų pranašas įžiūri, kad dar ir tolimoje ateityje visuose mū-sų vadovaujančiuose veiks-niuose sėdės tie patys dakta-rai ir ligoniniai.

Bet santykiai su kraštu žy-miai suglaudės, nes mūsų aiš-kiaregis pro cigaretės dūmus ryškiai mato 'Tėviškes draugi-

jos' garbės stalą, kur šalia ge-nerolo Petronio geria vėdka ne tiktai dar daugiau buvusių narsių antikomunistinių veikė-jų, bet net ir jiems vadovaves išžymus Ajetolą, kurį galima atpažinti tik iš pakaušio, nes veidu nusigręžęs į sienoje ka-bantį Brežnevo paveikslą.

Be to, okupuotoje Lietuvoje ekonominių pakitimų nebus, nes ir ateity Valakumpių pie-voje tauta graužia sausus kar-vės šonkaulius, o estradoje par-

tijos vadai pilna burna valgo iš Lietuvos per Maskvą vėl į Lietuvą atvežtą lietuvišką skilandį.

Mūsų pranašas linkęs ma-nyti, kad okupuotoje Lietuvoje krikščionių tikėjimas bus dar kiekiau persekiojamas, bet užtat labai sustiprės ko-munistinis religingumas, nes ir be akinių matyti, kaip atei-tyje LKP CK nariai vaikščioja Vilniaus gatvėmis apsirėdę raudonomis sutanomis.

Deja, tolimiausioji išėjvijos lietuvių ateitis yra tokia pat tragiška, kaip ir dinozaurų. Paskutiniame vaizde visi mūsų narsieji vadai ir vedamieji jau guli be kelių susiraite ir suša-lę į raga, nes ši kontinentą už-slinkusių arktinių speigų metu tarp savęs bekovodami, vieni kitiems akmenimis išdaužė visus ir visų rezidencijų lan-gus ... O, kaip gaila!

Po 100 Metų...

Jeigu iki 2080 metų Lietuva dar vis bus sovietų okupuota, tai manome, kad tada mūsų palikuonys skaitys tokį iš tėvy-nės gautą giminės laiškelį:

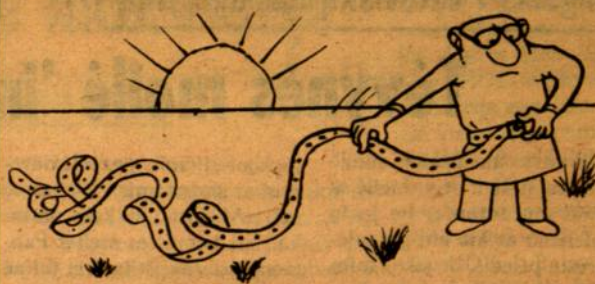
Mielas Broli,

Šiandien skubu Tau rašyti šią marga gromatėlę, norėda-mas bent pasidalinti tuo ne-paprastu džiaugsmu, kursai jau nesutelpa mano širdyje. Juk Tu turbūt ne nežinai, kad vakar pas mus buvo metiniai ir visuotiniai švento Lenino at-laidai, į kuriuos suvažiavo visa mūsų Tarybinė Respubli-ka. Ak, Tu gal ne neišvaiz-duoji šių didžiųjų iškilių, vi-sada taip nepaprastai žadi-nančių mūsų socialistinį bu-drumą, komunistinį kovingumą, stiprinančių priešų nea-pykantą ir tarybinio žmonių morale.

Sventė prasidėjo rytinėmis pamaldomis Brežnevo (buv. Gedimino) kalne pernai pa-statytoje šv. Markso ir šv. En-gelso katedroje prie šventųjų Dzeržinskio, Jazovo ir Berijos altorių, kurioms patarnavo istorinės CEKA, NKVD, KGB ir SM (Smert muzikam) uni-formomis pasipuošę komjau-nuoliai klapčiukai. Bet pati iš-kilmingoji Suma vyko prie šv. Josifo Stalino didžiojo alto-riaus, kur pamaldas celebravo patsai visasajunginis KP CK archimandritas Ivanas Zoloto-gubovas, savo kovingame pa-

moksle stačia galva suversda-mas į buržuazinį pragarą vi-sus jūsų kapitalistinius impe-rialistus, smetoninius naciona-listus, tautos atplaišas ir darbo klasės išdavikų liekanas. Be to jis taip vaizdingai ir jautriais žodžiais išryškino kompartijos šventųjų veiklos ir kentėjimų pavyzdžius, kad norėjosi šokti iš bažnyčios ir papiauti kiek-vieną pro šalį einantį netikėlį. Tik labai gaila, kad šį kartą jo pamoksle nebuvo paminėti lie-tuviai palaimintieji: nei Liu-das Gira, nei Juozas Mikuckis nei Petras Cvirka, nei Anta-nas Bimba ir kiti. Bet aš jus vistiek tyliai prisiminiau savo maldose.

Na, o paskui - šlovingojo archimandrito pakrapinti šven-tuoju Volgos vandeniu - visi su vėliavomis, transparentais ir nusipelnusiųjų statulėlėmis dalyvavome eisenoje aplink katedrą ir šv. Lenino pomny-ką. O, kad tu žinotum, kokia didelė šlovė buvo suteikta mū-sų šeimai! Juk partijos treti-ninkų būrelyje aš pirmas ne-šiau šv. Antano Sniečkaus, o mano žmona - šv. Petro Griš-kevičiaus girliandomis apka-išytas statulėles, kai mūsų žen-tas Afanasijus Krivonosovas žy-giavo priekyje su plevėsuojan-čia auksu išsiuvinėta šv. Stali-no vėliava, o mūsų anūkai barstė geles po visasajunginio triskart liaudies didvyrio ir nu-

GYVATĖS METAI

Naujieji metai iš lopšio kyla,
Ištisė rankoj taikos šakelę,
O brolis brolių nudurtum yla,
Toks įtužimas mum širdį skelia.

Sugniaužtos kumščios jėgų pritvinę,
Ausy ne varpas, o dalgis žvanga, —
Rodos už Dievą ar už tėvynę
Plyta išmuštum bažnyčios langą.

Rods šoktum vienas tautos dirvoną
Ligi pat Vilniaus ragais nuarti,
Ogi bedievi ir pranciškona
Prie tautininko greta pakarti.

Puošias snieguolėm žmogus ir žvėrys,
žieminė žemė gražiai nubalo,
O tebetrokšti, tulžies prigėręs,
Greičiau sulaukti pasaulio galo, —

Draugam ir priešam nusukti sprandus,
Poetų mūzai įspirt į rietus
Ir, šunio stimbrį kovoj įkandus,
Numirti kojas dangun užrietus.

A.

sipelnusio ordinaroso archi-mandrito Ivano Zolotogubovo kojomis. Tiesa, paskutinėje treti-ninkų eilėje 'Tėviškes' drau-gijos globotiniai nešė ir gene-rolo šv. Pertronio mirtom ap-kaišytą statulėlę.

Bet, mielas broli, kai dabar visame Vilniuje sugaudė visų komunistų partijos bažnyčios varpai, kai operos choras ir simfoninis orkestras galingai siūbtelejo kantatą 'Mirtis bur-žuajams', o kai po to visa tary-binė liaudis pergalingai už-traukė mūsų dabartinį himną 'Volga, Volga, mat rodnaja', - iš tarybinio patriotizmo visi garsiai verkėme pasikukčio-dami ...

O kaip gaila, kaip gaila, kad Tu - vienintelis mūsų gi-minėje atskalūnas - esi dar vis užkietėjęs buržuaziniai kapi-talistiniame paklydime ir ne-nori dalyvauti mūsų šlovinga-me bendratautiniame atsinau-jinime! Aš šiandien už Tavo grįžimą į tikrąjį tikėjimą pa-stačiau net žvakę prie švento Andropovo altoriaus.

Tavo

Fiodoras Skurdulis,
Nusipelnęs
šv. Markso-Engelso
katedros zakrastijonas

rus, dėl nuspaustos musės ne-verčiau ir aplamai nejaučiau savyje jokių konfliktų. Bet da-bar įvyko kažkoks perversmas. Naktį negaliu ramiai miegoti. Kai tik sumerkiu akis, tuoj pat ima kankinti baisūs košmarai. Rodosi esu labai svarios orga-nizacijos atsakingas pareigū-nas, o kažkoki juodi gaivalai verčia mane nuo krėslo. Rodosi raitas vedu visą tautą į žygį, o atsigrįžęs matau, kad paskui save einu tik aš pats vienas ... Rodosi kariu ant sausos šakos mano biografiją per daug smulkiai žinančių jaunystės drauga, o jis kabodamas juo-kiasi man į akis ir nemiršta ... Rodosi paskubom deginu seną komunistų partijos bilieta, o tas nedega, ir gana ... Tada pabundu klykdamas iš siau-bo, o kai po ilgesnio laiko pri-snūstu, vėl tie patys košmarai kartojasi. Ką visa tai reiškia? Ar yra kokia pagalba?

REDAKCIJA: Mūsų liaudis apie Tamstą pasakytų labai trumpai: 'Senas ir durnas'. Bet mes manome, kad iš Tams-tos dabar garuoja visą gyven-iimą prislopinta nešvari sąži-nė. Taigi skubios pagalbos nėra. Teks palaukti, kol ir patsai visas išgaruos iš mūsų visuomenės tarpo.

...

'Ponia Redakcija,
Pasakykite man bent trum-pai, kas ilgiausiai liudija žmo-gaus buvimą šioje žemėje? Ma-tote, mano žmona nori būti-nai įsiamžinti ir nežino kaip:

(Nukelta į 8 psl.)

KAS KLAUSIA — NEKLYSTA

Siomis dienomis mes esame gavę tokių rūpesčio kupinų laiškelį:

'Gerbiamieji Okulistai,
Atleiskite, kad gaišinu Jūsų brangų laiką tokiu savo asme-nišku dvasios nerimu, kuriam nutildyti nerandu niekur kitur pagalbos.

Aš esu jau gerokai nunoku-sio amžiaus žmogus, per savo ilgą gyvenimą patyręs ir šilta ir šalta. Iki šiol buvau palyginamai patvarus ir atspa-

Žvilgsnis į lietuvišką nacionalizmą (7)

Vyt. Alantas

Tėvynės meilė 'in sich'

Tėvynės ar tautos meilė man yra 'in sich', t.y. meilė sa vaime suprantama, be jokių konfesinių ar kitokių pasaulėžiūrinių priedų, be jokių 'laipsniavimų', rezervų ir varžtų. Lietuviško nacionalizmo bazė plėstina ir atremtina tiek į antikinę, tiek ir į moderniosios Lietuvos sintetinį dvasinį pagrindą. Aš nesu toks naivus, kad siūlyčiau iš Lietuvos istorijos išbraukti 500 metų krikščionybės gadinę, bet nesu ir toks lengvabūdis, kad sutikčiau iš lietuviško nacionalizmo sampratos išbraukti antikinę Lietuvos palikimą. Lietuvis už savo laisvę kovojo be kryžiaus ir su kryžiumi, ir tai yra tas ypatingas istorinis faktas, kuris mūsų nacionalizmą nudažo sa vaiminga tautine spalva.

Aš kalbu apie tėvynės meilę sintetiškai, neporceliuodamas

jos konfesijomis, pasaulėžiūromis, ar godynėmis. Niekas negali uždrausti, jei kam patinka, eiti į tėvynės meilės Panteoną pro zakristiją, bet tai nėra nei vienintelis, nei teisingiausias kelias: tėvynės šventyklos durys daug platesnės. Kalbant simboliškai, mums tėvynės meilės žiedai išsiskleidę ne kažkur padangėse, ne kažkurių dievybių pasostėse, bet senosios Lietuvos giriose ir atgimstančios tautos žemdirbio darželyje. Remtis tik konfesiniais postulatais ir nurašyti antikinę Lietuvos palikimą - reiškia statyti nacionalizmo pastatą ant suskilusių pagrindų.

Nacionalizmas netelpa jokios konfesijos ar pasaulėžiūros rėmuose ir nėra kokios nors pasaulėžiūros poskyris. Jei mes imsime tvirtinti tautą reikią mylėti katalikiškai, tautininkiškai ar laisvamaniškai, iš tėvynės meilės ideologijos padarysime ausį režiančią kakofoniją. Gali keistis, ir keičiasi, tikybos, pasaulėžiūros, politinės santvarkos, bet tėvynės meilė nesikeičia. Ji lieka ta pati ir viena. Galime teoriškai patriotizmą skaldyti kategorijomis, bet psichologiškai jo 'neišporceliuosi'. Kaip nėra ribos šventumui, taip nėra ribos tėvynės meilei. Yra tikėjimo kankinių, pakeltų į altoriaus garbę, yra tėvynės meilės herojų, kurių vardai liks amžinai įrašyti į tautos istoriją. Šiandien Lietuvoje, rodos, abu tie idealai sutampa.

Ypačiai kai tautai atsistoja lemtingas klausimas - būti ar nebūti - visos teorijos nustoja reikšmės, tik tau pačiam tenka gyvybiškai apsispręsti, ir tik nuo tavęs vieno pareina, kaip tu atsiliesi jos šaukiamas. Tu gali priešintis ir tapti didvyriu stojęs į kovą, gali pabėgti iš kovos lauko ir užsitar nauti dezertyro vardą. Pagaliau gali perbėgti į priešę stovyklą ir pasidaryti tautos išdaviku. Tėvynei patekus į pavojų - išryškėja tikrasis tėvynainio veidas.

NACIONALIZMAS
DOROVINIŲ POŽIŪRIŲ

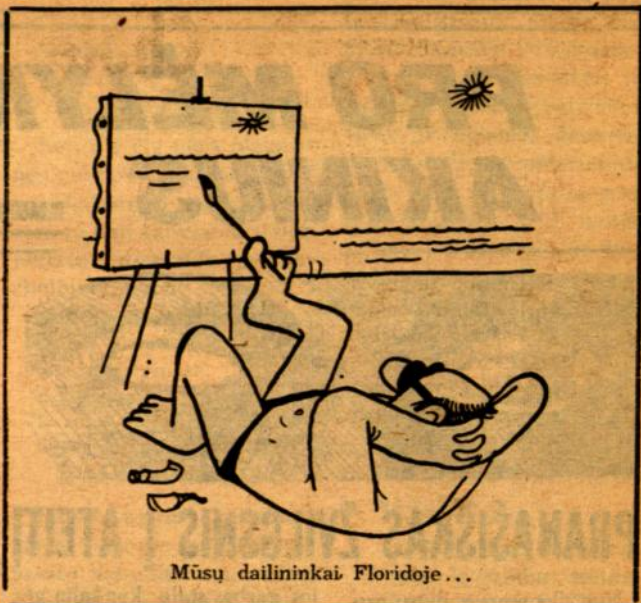
Kalbant apie nacionalizmą - nei manau išvengti nepažiūrėjus į jį ir dorovinių požįrių. Itin mums, lietuviams, ta

problema darosi beveik neišsprendžiama. Ką mums reikia kitos tautos, sakysime, kaimynai? Daug kalbama apie tarptautinį solidarumą, bet iš tikrųjų kiekviena tauta yra savimeilė ir pirmon galvon rūpinasi tik savimi. Jei mano kaimynas nekludo man gyventi, as, žinoma, už tai jį gerbiu, bet iš tikrųjų jis man nei šilta nei šalta. O jei kaimynas mane puola - tada mūsų nacionalizmo samprata ima svyruoti. Pav., pasakyk tautiečiui, kad maskoliai plėšikai, budeliai, žiaurūs azijatai, tai jis šoks ginčytis, kad ne visi rusai blogi, kad esama ir gerų žmonių ir dar, žiūrėk, pavyzdžiui pakisk koki ruselį kurį jis kažkada pažinojo ir kuris jam padarė gerą išpūdį; ir tu nieku būdu savo tautiečio neišmuši iš jo humanistinių apkasų. Jis tau susiriesdamas įtikinęs, kad negali visų rusų mesti į vieną maišą.

Tokia pažiūra randa šalininkų dėl to, kad galvojama 'humanistiškai', o ne istoriškai. Tuojau kyla klausimas: kodėl visais amžiais, kad tik Lietuvai teko susidurti su rusais, niekad maskolis neparodė savo gerojo veido, o matome tik imperialistą, plėšiką ir pavergėją. Carai lietuvių spaudė, draudė raštą, trėmė į Sibirą; stalinai, kruščiovai ir brežnevai dar su didesniu įniršiu lietuvių tautą vergina ir galuojasi nutrinti nuo žemės paviršiaus. O jei imsime ir tą 'gerąjį' ruskelį, tai - apvilktas kario uniforma - užpuolęs tavąjį kraštą plėš, prievartaus ir žudys.

O gal manote, kad vadina mi rusų disidentai kitaip galvoja? Jie sako: taip, kovokime kartu su komunizmu, bet niekas jų nesako, kad, išsilaisvinusios iš rusų replių, tautos bus laisvos. To nesako nė kai kurių lietuvių taip išgarbintas Solžynicinas, nė kitas žinomas sovietų disidentas A. Ginzburgas, kuris, kalbėdamas Santaros-Sviesos rugsėjo mėn. įvykusiame Tabor Farmoje suvažiavime įrodinėjo, kad, žlugus komunizmui, lietuviams esą reikėtų pasilikti Rusijos valstybėje, kad visur pasaulyje mažos tautos linkusios jungtis į didesnius valstybinius junginius (Sic! V.A.), kad sovietų valdomos tautos nesužlugdytų pripačiusios tvarkytis demokratiškai ... ir tik po to, kai išsivystysiančios demokratinės institucijos, lietuvių ir kitos SSSR tautos esą galėtų balsuoti, ar jos tikrai norinčios atsiskirti nuo Rusijos. Priešingu atveju, anot jo, bandymas atsiskirti iš šauktų tik nereikalingą kraujo praliejimą. (Akiračiai, 1979, spalio, nr. 9).

Taigi, pakrapštyk kiekvieno ruso pakaušį ir rasi ten imperialistą, pavergėją ir tautų naikintoją. Taip galvoja kiekvienas rusas - ar jis bus raudonas, baltas, ar kurios kitos spalvos. Rusiška meška nesikeičia, ir jos negai grobti niekad neatšimpa. Ginzburgo juokdaryba nueina iki tokių ribų, kad jis net ima tvirtinti, jog mažosios tautos, būdamos rusų valdžioje, 'išsivystysian-

Mūsų dailininkai Floridoje...

čios demokratines institucijas'. Nuo kad Rusija pasidarė tokia gera matuška, kad mažąsias tautas ims mokyti demokratinio meno? Mes, lietuviai, pagaliau ir kitos rusų pavergtos tautos, per daug gerai pažįstame rusiškos meškos auklėjimo metodus, kad dar turėtume bent mažiausio noro sėsti į jos mokyklą. O ko vertas jo tvirtinimas, kad šiandien 'mažosios tautos yra linkusios jungtis į didesnius valstybinius junginius'? Po Pirmojo, ir itin po Antrojo pasaulinio karo matomas kaip tik priešingas vyksmas - visos, kad ir mažiausios tautos nori būti laisvos ir savarankios.

Išidėmėtini ir Ginzburgo žodžiai, kad bandymas atsiskirti nuo Rusijos, esą, išauktų tik nereikalingą kraujo praliejimą. Tai yra labai aiškus išėjimas: nebandykite išstruktūti iš matuškos Rusijos glėbio, nes ji jūsų neišleis. O jei norėsite būti laisvi, turėsite kovoti ir, anot kalbėtojo, be reikalo lieti savo kraują!

Man rodos, kad kiekvienas tautietis turėtų tai giliai išidėmėti ir iš pagrindų peržiūrėti savo pažiūras į rusą, kuris niekad nebuvo, nėra ir nebus lietuvių draugas. Maskolis nie-

kad nepagys iš savo imperialistinio ir šovininistinio tvaiko. Tai rodo istorija, tai rodo ir šių dienų žiauri tikrovė.

Taigi, lietuviško nacionalizmo sampratoje negali būti jokių abejonių bei spragų, kalbant apie kaimynų elgesį su Lietuva. Aš neniekinu tolerancijos, bet - antra vertus - per daug gerai žinau, į kokias klaidynes lietuvių tautą nuvedė mūsų prosenolių besąlyginė tolerancija. Mes neišpaskaitai pavėlavę atbudome ir su brendome tautiškai ir vargu ar mes kada apskaičiuosime, kiek mums tas pavėlavimas kainavo. Mes šiandien galime tik spėlioti, kaip suksis istorijos ratas, bet vienas dalykas yra labai aiškus: mes pasitikome ir ateityje pasitikime įvykius kaip giliai sąmoninga, tėvynės meilės sulydyta tauta, žinanti savo kelią, neieškanti 'globėjų' ir nė iš tolo neketinanti sėsti į savo kruvinų priešų 'mokyklą' mokytis, kaip tvarkyti savo likimą.

Gal ir nėra dviejų tautiečių kurie su vienoda tėvynės meilės samprata klūpotų prie tautos aukuro, bet tai neturėtų reikšti, kad jie neišpažintų to paties tėvynės meilės idealo.

(Bus daugiau)

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL.

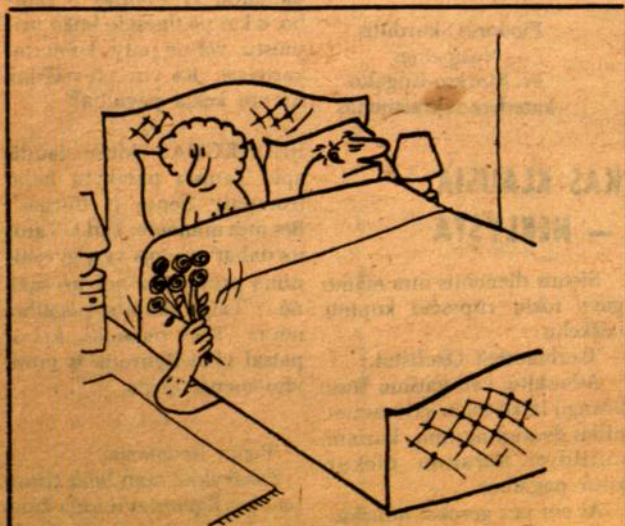
Trys Moderniškos Kopolyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600 737-8601

9837 SOUTH KEDZIE AVENUE

EVERGREEN PARK, ILL. 60642

Tel. 422-2000

Pasveikinimas su Naujais Melais...

CHOLESTEROLIO KIEKIS KRAUJO PLAZMOJE

Cholesterolis yra viena iš populiariausių cheminių medžiagų, sukėlusį daug dėmesio ir kontroversijos medicinoje. Dėmesys glūdi tame, kad cholesterolis yra neišvengiama ir didelė dalis kraujagyslių aterosklerotinių žaizdų (pakenkimų). Kontroversija kyla dėl to, kad dar nėra tiksliai išsiaiškinta kodėl ir kaip jis ten atsiranda. Vieni jį be atvangos smerkia, kiti gina, tretė abejingi, o plačioji visuomenė tuo klausimu visai prievartauja. Prie šio prievartavimo daug prisideda kai kuri populiari spauda, gindama mėsos ir pieno ūkio interesus, kurių produktai turi daug cholesterolio. Deja nesugebama, ar nenorima išsiaiškinti, kad 90-95% visų JAV žmonių turi normalų lipidų (riebalų) metabolizmą ir jiems nėra taip svarbi riebalų rūšis dietoje, kiek svarbu vartoti įvairių ir sveiką maistą, bei prisijūti kokių nors kelių. Atseit, vengti bereikalingo svorio padidėjimo. Tačiau turėtų kiekvienas šeimos gydytojas savo pacientams tinkamai išaiškinti, patikrinti lipidų kiekį ir tik tiems pacientams patarti sumažinti cholesterolio normą, kurie jo kraujyje turi per daug. Visų kitų pacientų, turinčių normalų metabolizmą, be reikalo cholesterolio baubą negazdinti.

Cholesterolis yra labai sudėtinga cheminė molekulė, reikalaujanti virš 30 cheminių reakcijų jo pagaminimui. Žmogaus ir gyvulių organizmas gali jį lengvai pasigaminti iš naujo (de novo). Normaliu atveju apie pusę organizme esančio cholesterolio žmogus pats pasigamina. Likusią dalį jis gauna iš dietos. Cholesterolio metabolizmui organizmas turi du reguliuojančius enzymus: 1. HMG Co A reduktazę, kuri kontroliuoja jo gamybą ir 2. 7 α -cholesterolio hidrolazę, kuri jį kepenyse skaldo ir paverčia į tulžies rūgštis.

Populiariai kalbant, cholesterolis suplakamas su lipidais. Iš tiesų jis nėra lipidus, o sterolis, kuris paprastai būna ištirpintas kraujo plazmos lipiduose. Cholesterolis gali būti laisvoje formoje, arba sujungtas (esterifikuotas) su riebalinėmis rūgštimis ir tada jį vadiname cholesterolio esteriais. Pastarųjų yra daug rūšių, priklausančių nuo to, su kokia riebaline rūgštimi jis yra sujungtas. Pagrindinės yra trys riebalinių rūgščių rūšys: a. sočios (saturated), b. su viena dviguba jungtimi nesočios (monounsaturated) ir c. su dviem ar daugiau jungčių nesočios (polyunsaturated).

Kraujagyslių pakenkimuose arterinėje kraujagyslių sienelėje susikrauna daug cholesterolio - sujungto su monounsaturated riebalinėmis rūgštimis

CHOLESTEROLIS IR FOSFOLIPIDAI - LĄSTELINĖS MEMBRANOS PAGRINDAS

Viena iš svarbiausių cholesterolio savybių, tai didelis atsparumas jį skaldantiems enzymams. Jo negali suskaldyti jokia organizmo ląstelė, išskyrus kepenų. Kepenys cholesterolis gali būti paverstas į tulžies rūgštis ir tuo būdu jis prisideda prie kitų riebalų suskal-

Cholesterolis naujoje mokslinėje šviesoje

Dr. Antanas Butkus

dymo bei pašalinimo. Normalaus metabolizmo atveju šiuo būdu pašalinamas ir cholesterolio perviršius. Dėl savo pastovumo cholesterolis drauge su fosfolipidais yra visų ląstelių membranos pagrindas. Laisvasis cholesterolis yra labai judrus ir jam keliauti nereikia jokios cheminės energijos, tad jis lengvai pralenda pro ląstelines membranas.

CHOLESTEROLIS TARNAUJA MEDŽIAGŲ TRANSPORTUI

Būdamas pastovus ir judrus jis gerai pasitarnauja riebalinių rūgščių transportui. Pastarosios yra būtinas širdies ir kitų muskulų energijos šaltinis. Cholesterolio molekulė turi hidroksilą, prie kurio enzimas (L-Cat) prijungia riebalines rūgštis, o kiti enzymai jas lengvai atskiria. Cholesterolis ypatingai reikalingas nesočiųjų (polyunsaturated) riebalinių rūgščių transportui. Kuomet cholesterolis susijungia su riebalinėmis rūgštimis, tai jis praranda savo judrumą. Labiausiai jis nejudrus, kai susijungia su sočiomis rūgštimis. Toks cholesterolio esteris membranoje sunkiai pralaidžia ląstelės reikalingas medžiagas. Lengviausiai jis pralaidžia cholesterolis, susijungęs su polynesočių riebalinėmis rūgštimis. Kraujo plazmoje cholesterolis nešioja apie 80% linoleinės rūgšties.

LIPOPROTEIDAI

Cholesterolis ir lipidai kraujo plazmoje netirpsta. Transporto dėlei jie kepenyse sujungiami su proteidais (baltymais) ir tas junginys yra vadinamas lipoproteidais. Pastarieji yra rūšiuojami pagal jų dydį ir tankį. Patys didžiausi yra chylomikronai, sekantieji - labai žemo tankio (VLDL), tretieji - žemo tankio (LDL) ir ketvirtieji - aukšto tankio (HDL) lipoproteidai.

Daugiausiai chylomikronų kraujyje atsiranda tuoj po valgymo. Juos yra iki 90-95% trigliceridų. VLDL turi 80% trigliceridų ir 9-24% cholesterolio. Gi žemo tankio lipoproteidai (LDL) turi 43% cholesterolio ir tik 10% trigliceridų. HLD labai turtingi proteidais - 45-55%, o cholesterolio tik 18% ir 5-8% trigliceridų.

KRAUJO LIPIDŲ NENORMALUMAI

Metabolizmui sutrikus, atsiranda kraujyje aukštas lipoproteidų kiekis. Yra penki pagrindiniai jų nenormalumo atvejai: 1. - trūksta lipidų skaldančio enzimo ir dėl to juose per didelis chylomikronų kiekis; 2. - per daug cholesterolio; 3. - per daug cholesterolio ir trigliceridų; 4. - per daug trigliceridų (cholesterolio kiekis normalus); 5. - trūksta lipidų skaldančio enzimo ir per daug trigliceridų. Pirmas ir penktas lipoproteidų nenormalu-

mas pacientuose labai retai pasitaiko, o antras ir ketvirtas dažniau.

GYDYMAS: antrojo lipoproteidų nenormalumo atveju reikia vengti gyvulinių baltymų, o ketvirtojo - karbohidratų (mažai vartoti duonos, cukraus ir panašius produktus). Sunkiausia gydyti trečiąjį nenormalumą. Dažniausiai vien dietos prisilaikymo neužtenka. Šiuo atveju reikia gydytojo patarimo ir lipidus mažinančių tinkamų vaistų.

LIPOPROTEIDŲ ĮTAKA Į KRAUJAGYSLIŲ PAKENKIMUS

Antros, trečios ir ketvirtos rūšies lipoproteidų nenormalumais turintieji pacientai turi didžiausią riziką gauti aterosklerotinius pakenkimus. Tačiau dalis jų gali šios ligos išvengti. Ypatingai tie, kurie šalia aukštesnio kraujo cholesterolio kiekio turi taip pat ir daugiau fosfolipidų ir kurių cholesterolis yra sujungtas su linoleine rūgštimi. Taip pat tie pacientai, kurie šalia padidėjusių VLDL ir LDL, taip turi dar didesnį HDL lipoproteidų kiekį.

KOKIA YRA HLD ANTISKLEROTINĖ YPATYBĖ?

Cholesterolio molekulė yra vienoda visose riebaliniuose baltymuose, tik jo kiekis, kaip minėjome, yra įvairus. Taip pat ir su juo sujungtos riebalinės rūgštys gali būti įvairios.

J.A. Glomset 1968 metais pirmasis paskelbė hipotezę, kad HDL gali apsaugoti nuo aterosklerotinių pakenkimų dėl to, kad jų lipoproteidų pagalba yra reikalinga cholesterolio pašalinimui iš ląstelių. Vėliau šią teoriją papildė ir praplėtė M.S. Brown ir J.L. Goldstein. Tam tikslui jie panaudojo kultūroje išaugintas ląsteles. Kaip minėjau, LDL yra pagrindinis lipoproteidas nešiojantis kraujo plazmoje cholesterolį. Trys ketvirtieji cholesterolio yra sujungta su ilgojomis riebalinėmis rūgštimis. Kuomet kraujagyslių ar organų ląstelėms trūksta cholesterolio, jos pasigamina savo paviršiuje priėmėja (receptorium), kuris prisijungia LDL ir VLDL. Tas receptorius yra labai specifinis ir lengvai perkraunamas, tad tegali prisijungti tik ribotą kiekį lipoproteidų. Prijungtas lipoproteidas yra įtraukiamas į ląstelės vidų ir įsilieja į lyzomas (enzimai, skaldą riebalus). Lyzomai patekę lipoproteidai yra tuoj pat suskaldomi ir laisvosios amino rūgštys iš ląstelių pašalinamos. Tuomet cholesterolio esteriai dar suskaldomi ir laisvasis cholesterolis išsijungia į ląstelės membraną, o riebalinės rūgštys suvartojamos ląstelės energijos pagaminimui, arba sujungiamos į trigliceridus. Vėliau gali būti vėl suskaldomos ir paverčiamos riebalinėmis rūgštimis, kad pastarosios, reikalui esant, galėtų būti panaudojamos energijos gamybai. Ląstelėje pa-

didėjęs cholesterolio kiekis reguliuoja du jos mikrozomų enzymus: 1. viena iš jų dalyvauja cholesterolio gamyboje iš naujo (de novo) ir 2. kita - naujai pagamintą cholesterolį sujungia su riebalinėmis rūgštimis, tik nebe su linoleine, o su oleine ar palmitine. Normaliu atveju ląstelėje esantis cholesterolio kiekis reguliuoja LDL receptorių gamybą, kurių pagalba LDL įtraukiami į ląstelės vidų. Tik tuomet, kai ląstelės aplinkoje (tarplastelinėje kraujagyslių erdvėje) nėra pakankamai LDL, arba kai tos ląstelės per greitai dauginasi (aterosklerotinių pakenkimų atveju) ir besidauginančių ląstelių membranos statybai atsiranda didelis cholesterolio trūkumas, ląstelės pačios pradeda cholesterolio gamybą de novo.

Pacientų, kurie serga įgimtu aukštu cholesterolio kiekiu (homozygous familial hypercholesterolemia), ląstelės neturi LDL receptorių, tad negali įsitraukti LDL and VLDL, suskaldyti cholesterolio esterius ir pasigaminti laisvo cholesterolio, kuris sulaikytų cholesterolį gaminančius, bei jį esterifikuojančius enzymus. Tų pacientų kraujyje su sirenka labai aukštas cholesterolio kiekis, kuris gali sužaloti ląstelių membraną ir tuo atveju pro jos padidėjusius plyšius gali ląstelėje prisirinkti daug lipidų ir tuo pradėti aterosklerotinį procesą. Kad cholesterolio perviršius iš ląstelių būtų pašalintas, juos būtina sujungti su HLD ląstelės paviršiuje. Normalus HDL funkcionavimas ir yra ta jų nuo aterosklerotinių pakenkimų apsaugojanti gera ypatybė. Tad pacientai, turį aukštą VLDL ir/ar LDL kiekį, o neturį pakankamai HDL, turi žymiai didesnę riziką susilaukti kraujagyslių pakenkimų už tuos, kurie turi aukštus visus lipoproteidus. Žinoma, geriau tiems pacientams, kurių lipoproteidų kiekis kraujyje yra normalus. Aukšto kiekio (HDL) lipoproteidų kiekis žmogui padidėja po geros mankštos. Net ir nutukę, bet daug sportuojantys individai paprastai turi gana aukštą šių lipoproteidų kiekį, kuris padeda sumažinti jų ląstelių lipoproteidus ir tuo apsaugoti nuo aterosklerotinių pakenkimų.

D. Steinbergo mokslininkų grupė La Jolla Universitete, Californijoje, 1976 metais paskelbė panašius bandymus su lygiojo raumens ląstelėmis (smooth muscle cells), įrodančius, kad HDL lipoproteidai gali sulėtinti aterosklerotinį procesą. Priešingai Brown ir Goldstein bandymams su fibroblastais, Steinbergo grupė įrodė, kad lygiojo raumens ląstelės, kurios kaip tik vaidina didžiausią rolę cholesterolio susikrovime aterosklerotiniuose pakenkimuose, turi receptorius, kurie prisitraukia ne tik VLDL ir LDL, bet taip pat ir HDL. Skirtumas tik tas kad įtraukti LDL į ląstelės vidų yra daug sparčiau degraduojami, negu HDL. Steinbergo bandymuose su ląstelė-

mis, kurios buvo maitinamos tik su LDL, padidėjo cholesterolio koncentracija, o ląstelių, kurios buvo maitinamos tik su HDL, cholesterolio koncentracija nepakilo. Taigi, pagal Steinbergo grupės duomenis HDL duoda dvigubą naudą: 1. HDL prisijungdami prie ląstelių receptorių juos užpildo ir tokiu būdu neprileidžia LDL, ir 2. sulaiko ląstelių cholesterolio koncentracijos padidėjimą, nes ląstelių lyzomai negali greitai suskaldyti HDL.

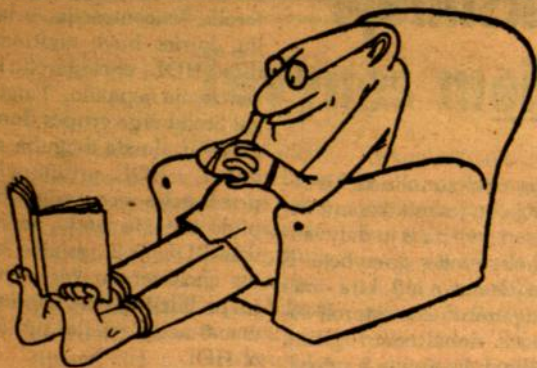
Be abejo, šie bandymai turės būti pakartoti in vivo. Dabar to padaryti negalime, nes dar neturime tikslų duomenų koks yra santykis tarp HDL ir LDL tarplastelinėje erdvėje.

GYVYBINĖS RIEBALINĖS RŪGŠTYS IR PROTAGLANDINAI CHOLESTEROLIO METABOLIZME

Aukščiau suminėta tik dalis labai komplikuošto cholesterolio metabolizmo ir jo įtakos aterosklerotiniams pakenkimams. Mūsų laboratorijos duomenys rodo, kad nesočios riebalinės rūgštys, dar vadinamos gyvybinėmis (essential fatty acids) turi labai didelę įtaką cholesterolio metabolizmui, jo kiekį kraujo plazmoje, transportą ir susikrovimą kraujagyslių sienelėse. Mes įrodėme kad šunis šeriant su labai aukštu cholesterolio (5%) ir pasotintų riebalinių rūgščių (16%) dieta ir neduodant jiems gyvinių riebalinių rūgščių, lengvai sukeliamos didelės aterosklerotinės žaizdos. Tačiau, kai šioj dietoj pakeičiama lipidų sudėtis išmainant vieną ketvirtą sočių riebalinių rūgščių į linoleinę rūgštį (gyvybinę), tų žaizdų šunyse nėra, nors jie te bemaitynami tuo pačiu cholesterolio ir riebalinių rūgščių kiekiu.

Prabėgomis tenka priminti, kad gyvybinės rūgštys (arachidoninė, kurią organizmas gali pagaminti tik iš linoleinės arba abi jas gauti iš dietos), tarnauja prostaglandinų gamybai. Prostaglandinų šeimos nariai (jų yra daug) yra lo kaliniai hormonai, kurių reikšmė medicinoje netolimoje ateityje bus labai didelė. Jau dabar žinome, kad kai kurie tos prostaglandinų šeimos nariai gali kontroliuoti kraujo apytaką, sukelti spazmas, pakeisti ląstelės medžiagų pralaidžiamumą, plokštelių krešėjimą, gimdymo abortą ir kt. Jie taip pat reguliuoja lipidų ir cholesterolio pralaidžiamumą bei metabolizmą. Tad nemuosu tabu, kad dalis pacientų, turinčių aukštą kraujo cholesterolio kiekį aterosklerotinių pakenkimų išvengia, o kiti ir su mažu jo kiekiu, tuos pakenkimus gauna.

Iš kitos pusės ir naujų mokslinių duomenų šviesoje, didelis kraujo cholesterolio kiekis yra pavojinga rizika aterosklerotiniams pakenkimams. Jo reikia vengti. Tas atsiekiama vartojant įvairių maistą ir prisizūrint kokių rūšių kiekio. Dalis žmonių, turinčių nenormalų lipidų metabolizmą, turi vengti gyvulinių riebalų ir prisitaikyti dietą, ar lipidus mažinančius vaistus gydytojo pagalba pagal laboratorijoje nustatytą lipoproteidų nenormalumo rūšį. Tokių žmonių, kaip minėjau, tėra tik 5-10% visų JAV gyventojų.

PREKYBININKO KELIU

Prekybininko keliu, Jonas Karvelis, prisiminimai 1905 - 1977 m. Autoriaus leidinys. Spaudė M. Morkūno spaustuvė, Chicago, Ill. 1979 m. 456 psl.

Tai graži knyga, kurioje Jonas Karvelis vaizduoja jo nueitąjį kelią nuo piemenuko iki pirmaujančio, jei ne pirmojo, prekybininko N. Lietuvoje, jo rūpesčiai ir pastangos iš naujo įeiti į prekybą Austrijoje ir Amerikoje. Baigminėje dalyje "Gyvenimo saulėlydy" — autorius taria — "jaučiuosi nenusižengęs vilčiai, kad per prekybą, kaip profesiją, užsitikrinau materialinį pagrindą sau ir savo šeimai, dabarčiai, senatvei ir įžadui, kad visa kita paliks lietuviškos kultūros rėmimui plačiaja prasme" (425 psl.). Beje, Jonas Karvelis jau keletas metų, kaip gyvena nuosavoje sodyboje, Floridoje ir, galbūt, rengia atsiminimų antrą dalį, nes čia aptariama knyga pažymėta I.

Jonas Karvelis pasakoja chronologine eile savąjį prekybininko kelią ir jį išskiria į svarbesnius žingsnius. Taip atsiskleidžia jo "Pirmieji žingsniai prekybon" I Pasaulinio karo metu, toliau jo akcija laikotarpy "Lietuva keliasi" (psl. 113-147),

"Pats sau ponu būsiu" (psl. 151-189), Okupacijos (193-286), "Svetimoje padangėje" (psl. 289-431). Vadintina priedu (psl. 432-451), jo gyvenimo nuotraukos ir jo išleistųjų pačių lietuvių autorių įkalbėtų plokštelių sąrašas, kaip lygiai lietuvių dainininkų įdainuotų plokštelių sąrašas...

Tariant autoriaus terminu, "prisiminimai" juos skaitančiam sukelia jo paties prisiminimus, nes Jonas Karvelis savuosius prekybinius ėjimus teikia gana vaizdžiai nusakomame fone, tos dienos lietuvių mastysenoj bei rūpesčiuose. Tuo požiūriu prisiminimuose sukaupta apščiai lietuviškojo gyvenimo reiškinių ir sąlygų. Tenka apgailėti, kad autorius negalėjo pateikti, kaip yra pateikęs nuotraukas, savosios prekybos įmonių dokumentacijos. Atrodo, kad jis nemaža tos dokumentacijos turėjo su savimi gyvendamas Lambrechte, Austrijoje, bet dr. J. Zubrickui įspėjus, "kad greitai laiku mane kratys policija" ... "tuos lapus" (sutartis ir pan. medžiagą) "dėl šventos ramybės sušlaviau į krosnį..."

Tačiau paties Jono Karvelio žodžiais atpasakoti prisiminimai apie jo turėtuosius susitikimus su sovietų milicija ir nacių Ges-

tapo lieka geru liudijimu apie tą laikotarpį ir jame lietuvių reiškimąsi.

Prisiminimai skaitomi su įdomumu, nes autorius pasakoja vaizdžiai ir įtikinimai Tenka pastebėti, kad skaitymą trukdo aibė korektūros klaidų. Esame apsipratę, kad daugiau mažiau stokoja korektūros mūsų nūdienė periodika, bet čia skaitome ne periodiką, o knygą, knygą gražiai M. Morkūno atspaus tą ir įrištą... Nežiūrint to trūkumo, vistiek Jonas Karvelis skaitytinas.

Mečys Valiukėnas

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES for all shifts to work and live in Sunny Texas. Position available for R. N.'s interested in opportunity to advance rapidly into supervisory roles. O. B. E. R. Medical/Surgical, Pediatrics, Health Supervisors. If you are looking for the opportunity to relocate plus work in a new expanded facility. Good starting salary, shift differential and liberal personnel policies & fringe benefits. APPLY CALL OR WRITE TO: KLEBERG COUNTY HOSPITAL P. O. BOX 1197 KINGSVILLE, TEXAS 78363 512-592-3336, Ext. 69 (44-2)

EXPERIENCED ELECTRIC MOTOR REPAIRMEN Immediate Opportunity. AC and DC WINDERS AC and DC MECHANIC MACHINISTS Opportunity to join Union shop with top benefits. Openings on Day and Night shift. Call KEN ROLLER Monday for an appt. 216-433-7800 MONARCH ELECTRIC SERVICE CO. 5325 W. 130TH ST. CLEVELAND, OHIO 44130 (49-51)

KALBOS VARGAI

T. KLYGA

Iškilo aštrus kalbinis ginčas: A. Maceina Drauge karštai supeikė jaunesniųjų dvasininkų pradėtą vartoti Bendriją vietoj Bažnyčios. Girdi, religinio žodžio gėlmė yra sakralinė, todėl įsigyvenę terminai sunkiai pakeičiami. Pvz. jei krikštą išverstume vandenpyla — tik įžeistume sakramentą. Ir kažkodėl esą dar pakenčiami kiti svetimžodžiai, kaip apaštalas, eretikas, vyskupas, o užkliuvo tik Bažnyčia.

Iš dalies A. Maceina tei sus, kad įgyventi religiniai žodžiai sunku keisti. Tačiau jo minimi tie dar lig šiol neliečiamieji yra tarptautiniai, t. y. daugelio katalikinių tautų visuotinis turtas, todėl jų sakralinė gėlmė daug gilesnė. O Bažnyčia, deja, tėra tik slavybė. Taip pat lotynų kalbos kilmės žodžiai mūsų kalbai sklandžiau pritampa, kai lenkų šnypščiami garsai labiau ardo kalbos darną.

Maceina, išgvaldęs bažnyčios etimologiją ir istoriją, žavisi, kad to žodžio prasmė jau minimas Dievas: božnica tai vieta, kur buvo ja Dievas. Todėl bažnyčia jam net geresnė už J. Skverecko teiktą ekleziją.

Iš tiesų tik senajai kartai

(ji greit retėjau jau!), jaugusiai į religines slavybes, ta božnica tegali priminti Dievą, o jaunesniems, augusiems Neprikl. Lietuvoj ar svetur, slavų kalbos jau svetimos, ir bažnyčia tėra svetimkūnis, lyg šašas savo kalboj. Jiems šaknis božni, bažna ne tik neprimins dievybės, bet dar neskaniai, beveik nepagarbiai nuskamba (kadais, kai grynai lietuviai buvo verčiami lenkiškai melstis, kaip kokčiai žodį powszechnego Tėve mūsų maldoj ištardavo). Jaunimui božnica tegali priminti keistą žargoną Keleivio Maikio šnektų, kuri juoką kelia.

O dėl senumo — priešjogailinių laikų — pats Maceina tik spėlioja, kad jei tada buvo krikščionių ir jų maldnamių, tai "būta, beabejo, ir pavadinimo", tačiau jis vistiek nenurodo, kada bažnyčia mūsų kalboj pirmąkart pavartota.

Gal Bendrija nėra tobulas terminas, bet savas ir kalbos nežeidžias. Mūsų kalbinė daryba lanksti, gal rastume ar sukurtume ir tinkamesnį? Tuo tarpu Bendrija — žingsnis pažangos linkme, bent pastanga praeities klaidų nusikratyti.

TELLER WORK NEAR HOME BROADWAY 57TH BUCKEYE 116TH ST. CLAIR 40TH TELLER TRAINEES PERMANENT PART TIME EXCELLENT SALARY PAID VACATION PAID HOLIDAYS FREE CHECKING ACCOUNT FREE LIFE INSURANCE If you have good math aptitude, work well under pressure and have had some experience working with money in the past, we want to talk with you. Apply in person, 15th floor of our tower complex. Personnel Department.

AMERITRUST 900 Euclid Avenue Cleveland, Ohio 44115 An Equal Opportunity Employer M/F (48-51)

Wanted 1st Class Skilled TURRET LATHE OPERATORS MILLING MACHINE OPERATORS Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Excellent opportunity for exp. operators. We offer competitive wages up to \$7.92 per hr. Major medical, paid holidays, vacation and much more. Start your year off right, call 216-942-4342 or apply at: VICTOR R. BROWN & CO., INC. Pelton Rd. at Lost Nation Rd. Willoughby, O. 44094 (1-3)

WANTED JOURNEYMAN ALL AROUND MACHINIST Experience with machine shop equipment, fabricating and welding. Capable of work from blue prints & able to fabricate machines & conveyor frames & fixtures. Liberal benefits, security and good working condition. Experience only need apply. SINCLAIR & RUSH, INC. 6916 S. BROADWAY ST. LOUIS, MO. 63111 Equal Opportunity Employer M/F (1-3)

Be žodžių...

1980 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Ekskursijos į Tautinę Dainų ir Šokių šventę, kuri bus birželio 26 - 29 d.

Birželio 23 - Liepos 3 d., 11 dienų, Lietuvoje ir Lenkijoje.
Maršrutas — Varšuvoje, 1 naktis; kelionė po Varšuvą, per naktį miegamajam skyriuje traukiniu važiuojate į Vilną; Vilniuje 6 dienos ir 6 naktys; per naktį traukiniu į Varšuvą; Varšuvoje 1 naktis.
Birželio 28 - Liepos 4 d. — 10 dienų, Lietuvoje ir Rusijoje.
Maršrutas — Maskvoje, 1 naktis; Vilniuje, 6 dienos ir 5 naktys; Maskvoje, 1 naktis; Frankfurtas, 1 naktis.
Ekskursijos į šventę vietas ribotos. Susidomėję asmenys vietas turi rezervuoti kuo greičiau.

KITOS EKSKURSIJOS — Maršrutai tie patys, kaip viešųjų nurodyti.

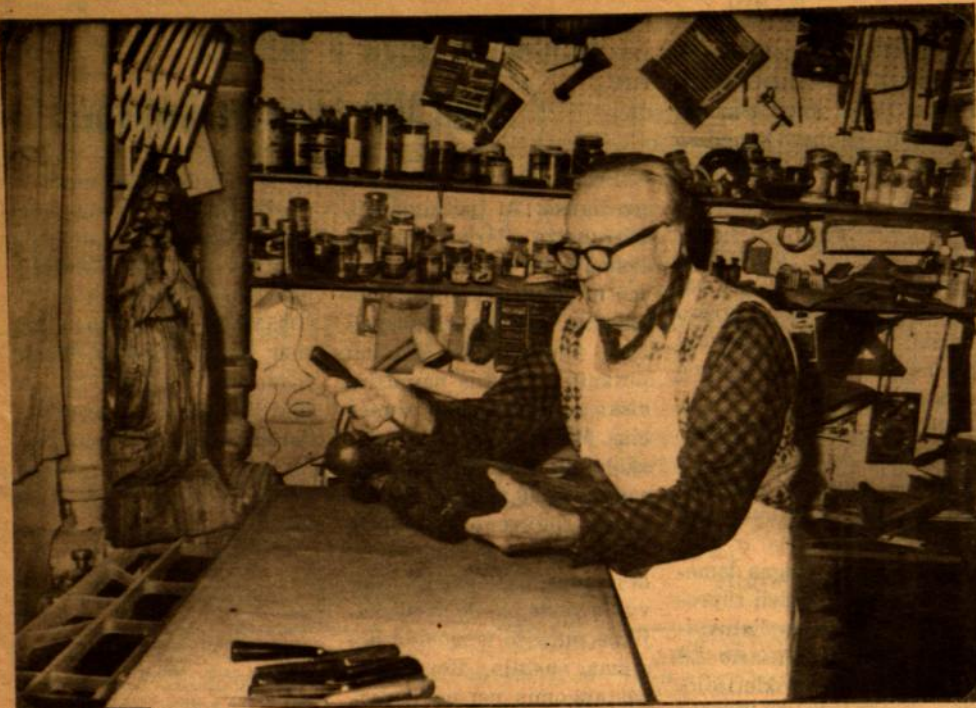
Gegužės 7-16 d. — 10 dienų, Lietuvoje ir Rusijoje; gegužės 15-25 d., 11 dienų, Lietuvoje ir Lenkijoje.
Rugpjūtis 11-22 d. — 12 dienų, Lietuvoje ir Lenkijoje
Rugpjūtis 2-12 d. — 11 dienų, Lietuvoje ir Lenkijoje; rugpjūtis 17-28 d., 10 dienų, Lietuvoje ir Rusijoje.
Spalis 6-16 d. — 11 dienų, Lietuvoje ir Lenkijoje.

- Ekskursijos per Maskvą yra su TWA ir Lufthansa, išskridimai iš San Francisco ir Bostono.
- Ekskursijos per Varšuvą yra su Swissair, išskridimai iš Chicago (minimum 5 asmenys) ir Bostono.
- Visos kelionės lydimos prityrusių kelionių palydovo pagal Birutės Mitkienės nurodymą.
- Pilnos dienos ekskursija Kaune, pusė dienos Trakuose, ir kitos ekskursijos apžiūrėjimui įžymybių.

Dėl daugiau informacijų ir rezervacijų prašome keiptis į

BALTIC TOURS 8 White Oak Road Newton, MA 02168 (617) 969-1190

Skulptorius Petras Vebra savo darbo studijoje Chicagoje.

Kai skulptoriaus Vebros rankose gimsta šventieji... *Jurgis Janušaitis*

Chicagoje seniai skardena garsas apie skulptoriaus Petro Vebros meniškumus darbus: skulptūras, paminklų projektus, šventųjų stovyklas, dekoratyvines lėkštes, bažnyčių dekoravimą ir daug kitų.

Susidomėjęs šio tylos meninko darbais, vieną vėlybą šeštadienio vakarą aplankau patį katininką. Ji radau savo studijoje įnikusi į šv. Jono stovylos gaminimą. Studijoje išdėstyti darbo įrankiai, įvairūs brėžiniai, įvairių medžio gabalų. Pats skulptorius vienasmarškinis, geroje darbo nuotakoje, tačiau jo veide atsispindi ir gilus mąstymas.

- Atleisk, prieteliau, kad tokią vėlyvą naktį... - spausdamas ranką bandžiau pasiteisinti.

- Niekad mane aplankyti nevelul Ziburys negreitai dar užges. Mat turiu pagaminti keletą šventųjų. Turiu užsakymų, - šiltai mane priimdamas porio skulptorius Petras Vebra ir padėjo kalną ant stalo.

- Na, gerbiamsis, prie reikalo. Norėčiau pasirausti po paties praeitį, susipažinti su skulptoriaus darbo technika ir pasižvalgyti po kūrybos pasaulį.

- Ach, ta praeitis. Nusukbėjo jau nemaža metų. Daug išgyventa. Esu kilimo rokiškėnas. Baigiau Panevėžio mokytojų seminariją, mokytojavau. Sančių vidurinėje mokykloje. Studijavau universitete - Kaune - humanitarinius mokslus. Buvau Švietimo ministerijos stipendijatas, Cekoslovakijoje tris metus studijavau meną - medžio skulptūrą. Vasaromis ten atlikdavau pas

skulptorius praktiką. 1932 m. grįžau Lietuvon ir buvau paskirtas Marijampolės amatų mokyklon medžio skulptūros mokytoju, ir vėliau Ukmergės amatų mokyklos direktorium. Bolševikams okupavus Lietuvą, netekau direktoriaus vietos ir buvau paskirtas vicedirektorium Kauno amatų mokykloje. Čia gyvendamas universitete studijavau architektūrą, o vokiečiams okupavus Lietuvą - universitetas buvo uždarytas - studijas nutraukiau ir frontui artėjant iškeliavau į tremtį. Vokietijoje, Austrijoje - Vienoje dirbau skulptūros įmonėse ir pelniau savo šeimai duoną. 1949 m. atvykau Amerikon, dirbau savo srityje ir, šalia visų darbų savo namuose, štai čia įsitaisiau pritaikomojo meno studija, kurioje ir šventiesiems įkvepiu išraišką, sakyčiau sielą.

- Tai turite tam darbui didelį pasiruošimą ir praktikos. Ką daugiausia gaminate?

- Skulptūras, reljefus, lietuviškus lauko kryžius, šventųjų stovyklas įvairaus dydžio, bažnyčioms vidaus įrengimus. Esu padaręs nemažą paminklų projektų, pagal kuriuos paminklai buvo pastatyti Sv. Kazimiero ir Tautinėse lietuvių kapinėse. Taip pat daug dekoratyvinių darbų - lėkščių, tautinių šokių šokėjų ir daug kitų medžio darbų, kuriuose atsispindi tautiniai motyvai.

- Kur jūsų darbų galima su tikti, ar nemanote ruošti savo darbų parodos?

- Mano darbų rasite Lietuvos bažnyčiose, JAV lietuvių statytose bažnyčiose, salėse, o daugiausia jų rasite lietuvių namuose. Ypač vidurinioji lie

tuvių klasė mano daug darbų įvairiom progom, ar dovanom išigyja, nes kainos yra visiems prieinamos. Parodos suruošti nenoriu, nes pagaminti eksponatai tuojau iškeliavę į pasaulį.

- Kokią gi medžiagą vartojate?

- Originalams kietą medį (mahogany). Reprodukcijoms plastiką. Taip pat pats darau ir gumines formas.

- Matau čia įvairiausių kalbų, kaltelių ir kitų įrankių?

- Tai mano duona. Įvairiausių profilių kalbų naudoju per Sešiasdešimt. Jie, kaip matote, įvairaus dydžio. Dalis dar iš Lietuvos atsivežtų.

- Sakykite, kaip gimsta pati idėja, projektas, kaip visa tai įgyvendinate?

- Dirbdamas bet kokį darbą jau mąstau apie būsimąjį. Tenka ilgai mąstyti, ieškoti nuotaikos, kad visa tai galėtų perkelti į modelį. Sakydama gaminu šventojo stovylą. Tai prieš pradėdamas darbą išstudijuojau pačio šventojo bruožus iš paveikslų, iš knygų ir tada imi gyventi lyg ir jogyvenimu. Ir kai tom nuotai kom gyvenimi - tai ir į skulptūrą jas lengvai perkeli. Ir štai, matai, šie šventieji - Jonas, Antanas, Vincentas ir Marija lyg ir prabyla kiekvienas savu gyvenimu, lyg gyvi. Jiems savu pajautimu ir įrankiais įkvėpiau išraišką. Šiai kūrybai labai svarbu ir paties kūrėjo nuoseklumas. Įrankiai yra tik priemonė idėjoms įgyvendinti

- O kiek, maždaug, darbų išleidote į pasaulį?

- Originalų, įskaitant ir multiplikacijas, virš trijų tūkstančių.

- Reiškia, kai kuriuos darbus produkuojate?

- Taip. Pagal pagamintą originalą ir reikiamas formas, naudodamas plastiką, produkuoju nemažą darbų. Tai, sakyčiau, daugiau dekoratyviniams darbams tas taikoma.

Zvalgausi po skulptoriaus Petro Vebros studiją. Čia daug darbų, pasiruošusių iškelti į platų pasaulį. Daugelyje darbų atsispindi tėvynės ilgesys, toli likusieji gimtieji namai, parimę kryžiai,

Gruodžio 1 d. Toronto Lietuvių Namuose įvyko KLF narių visuotinis metinis susirinkimas, kuriame apsparstyti ir priimti statuto pakeitimai, valdomųjų organų pranešimai ir išrinkta nauja Fondo Taryba. Susirinkimą trumpu žodžiu atidarė tarybos pirm. dr. A. Pacevičius, perdavęs toliau pirmininkauti valdybos pirmininkui inž. E. Čuplinskiui. Sekretoriauti pakviesti inž. H. Lapas ir J. Andriulis. Invokaciją atliko Tėvas Bernardas, sveikino Tautos Fondo vardu J. Vaičeliūnas, Bendruomenės vardu L. Skripkutė.

Statuto kai kurių paragrafų pakeitimus referavo Čuplinskas ir po trumpų svarstymų jie priimti vienbalsiai.

Tarybos pirmininko pranešime dr. Pacevičius paminėjo lietuvių kolonijas ir Fondo įgaliotinius, kurie daugiausia prisidėjo prie KL Fondo išugdymo, pranešė apie stambesnes Fondo subsidijas paremiant lietuvių švietimo kultūros ir visuomeninius reikalus kaip Lietuvių Dienas (\$6000), IV Jaunimo kongresą (\$3000), Kantautų Bibliografijos leidimą (\$3000), Vasario 16 gimnaziją ir daug kitų organizacijų. Bet jis pasigedo KL Bendruomenės atstovų aktyvesnio dalyvavimo Fondo Tarybos posėdžiuose ir Fondo narių susirinkimuose...

Valdybos pirm. Čuplinskas savo pranešime daugiau lietuvių palikimo reikalus, dėl kurių Valdyba turėjo nemažai darbo ir rūpesčio jų realizavimui. Jis paminėjo: Paužos palikimą \$16,000, V. Ignaičio gyvenusio Anglijoje \$25,000 palikimą, kuris paskirstytas į trys lygias dalis, pagal mirusio valią - Tautos Fondui, Lietuvių Fondui ir Katalikų šalpai, Antano Žičkaus Toronte palikimas \$5,000. Dar ne visi

susimąstę rūpintojėliai, prie vartų sielvarte lietuvių motina belaukianti sugrįžtant iš kovos sūnus. Žodžiu, skulptorius Petras Vebra savo kūryboje atskleidžia mūsų tautos išgyvenimus, įamžina dalį tautos tradicijų, išryškina ir kultūrinį pradą.

Darbai tinka dovanoms, tin ka dekoruoti tautiniais motyvais savus namus.

Laikrodįs skubėjo į vidurnaktį. Su šiuo mielu žmogum kalbų nestokojo. Jis dar daug savo kūrybos ir gyvenimo paslapčių būtų atidengęs, jei ne skubūs darbai ir ne rytojaus darbo diena.

Spausdamas ranką padėkojau mielam kūrėjui už atvirą žodį ir palinkėjau kūrybingų metų.

Kanados Lietuvių Fondas žymiai paaugo

palikimai realizuoti. Dėl Pargaliausko palikimo reikėjo eiti į teismą, nes sovietų advokatas iškėlė bylą dėl to palikimo. Palikimų realizavimas sudaro kliučių dėl to, kad daugeliu atveju testamentai netinkamai surašyti. A. ir T. Kojelaičių \$20,000 palikimo stipendijų fondui tvarkyti yra sudaryta komisija iš L. Tamošausko, V. Ignaičio, Viskontienės ir L. Balsio. Dalis to palikimo tenka KLF.

Išdininkas L. Tamošauskas patiekė 1978 m. apyskaitą ir pranešė apie dabartinį Fondo stovį. Iki 1978 m. gruodžio 31 d. Fonde buvo pagrindinio kapitalo \$195,145, o šiandien turime jau \$235,000, taigi per šių metų vienuoliką mėnesių gauta \$40,000. Narių turime 830, šiame susirinkime dar keletas prisidėjo. Fondo pinigai laikomi Lietuvių kredito kooperatyvų bankuose Toronte (Parama ir Prisišėlimo par.), Montrealyje (Litas) ir Hamiltone (Talka). Tie lietuvių bankai moka didesnę procentą palūkanų negu kanadiški bankai pav. 1978 m. mokėjo 9 ir 10%, o šiais metais 10-12%. Praeitų metų gautas pelnas apie \$16,000 paskirstytas įvairioms švietimo ir kultūros organizacijoms. Šių metų pelnas dar nepaskirstytas.

Revizijos komisijos aktą perskaitė dr. Dailydė. Atskaitomybės knygos vedamos tvarkingai, išlaidos pateisintos dokumentais. Fondo metinės apyskaitas tikrina samdytas Fondo auditorius.

Susirinkime dalyvavo 61 narys su 221 įgaliavimo balsu. Į Fondo Tarybą išrinkti: K. Lukošius, dr. Pacevičius, J. Bersėnas, E. Čuplinskas, L. Tamošauskas, S. Jakubickas, P. Januška, H. Lapas, P. Lelis, L. Skripkutė, V. Ignaitis, V. Dargis. Liko kandidatais: S. Kuzmas, K. Gaputis, V. Birieta ir V. Montvilas.

P. Lelis

MACHINIST
LATHE HAND
Experience on standard machine
tools required.
HOCKPORT MACHINE & TOOL
CO.
1386 PARK ROW
W. 184th & Detroit Area

(50-2)

OPPORTUNITY FOR
REGISTERED NURSES
for all shifts to work and live in Sunny Texas. Position available for R. N.'s interested in opportunity to advance rapidly into supervisory roles. O. B. E. R. Medical/Surgical, Pediatrics, Health Supervisors. If you are looking for the opportunity to relocate plus work in a new expanded facility. Good starting salary, shift differential and liberal personnel policies & fringe benefits. APPLY CALL OR WRITE TO:
KLEBERG COUNTY
HOSPITAL
P. O. BOX 1197
KINGSVILLE, TEXAS 78363
512-592-3336, Ext. 69

(44-2)

AIR CONDITIONING/HEATING REFRIGERATION REPAIR

Denny's Restaurants, has an excellent opportunity for an individual experienced in the maintenance and repair of commercial air conditioning (heating) refrigeration equipment. Area of responsibility will include Cleveland and surrounding communities.

The individual selected must have 2 to 5 years practical experience in the field.

Qualified and interested individuals are invited to call:
Mike Buffmyer COLLECT (313) 647-2951 or write:
30131 SOUTHFIELD ROAD, SUITE 213
SOUTHFIELD, MICHIGAN 48076
Equal Opportunity Employer

Denny's

(48-51)

Mes negalime apsieiti be jūsų.

Modernūs Rapido vagonai yra užsakyti dėl Blue/Green sistemos.

Dėka jūsų paramos ir taksų, RTA kuria susisiekimo sistemą kuria jūs galėsite būti išdidūs, gavusią pripažinimą krašte. Čia yra keletas pavyzdžių, kaip toji sistema darosi geresne kiekvieną dieną.

Mes įsigijome 300 modernių naujų autobusų užtikrintam patarnavimui. 500 naujų pastogių laukiantiems yra išdėstyta apskrityje, kad keleiviams būtų sausa ir patogu bet kokiame ore. Yra ruošiamą programą supaprastinti RTA grafiką, tvarkaraščius, ženklus ir kitą medžiagą. Nauji ženklai įrengti Cleveland Union Terminal yra tik pavyzdys šio užsibrėžimo.

Vėliausio modelio vėsinami autobusai yra reguliariai įjungiami į aptarnavimo tinklą.

Darbas kurį atlikome yra tik pradžia. Atstatymas Rapid sistemos yra eigoje. Nauji vagonai yra užsakyti dėl Blue ir Green linijų. Pagrindiniai pagerinimai yra suplanuoti Rapid keliams. Pagrindinis atnaujinimas Rapid stočių yra jau brėžiniuose, įskaitant ir dalį labai modernaus pakeitimo. Ir sekantieji metai bus pilni kitų pagerinimų — nauja komunikacijos sistema ir centrinė, pagerintas CRT patarnavimas su papildomais vagonais, naujos stočių krautuvės ir nauji garažai.

Mes sunkiai dirbame, kad jūsų RTA tikrai būtų geriausia kokia gali būti. Dabar nuo jūsų pareina padėti rūpintis sistema ir išlaikyti ją geriausioje padėtyje. Eikime kartu. Būkite išdidūs savo RTA. Jei kiekvienas padarysime savo dalį, mes galėsime tikrai turėti susisiekimą, kuris išlaikys Clevelandą judantį.

RTA

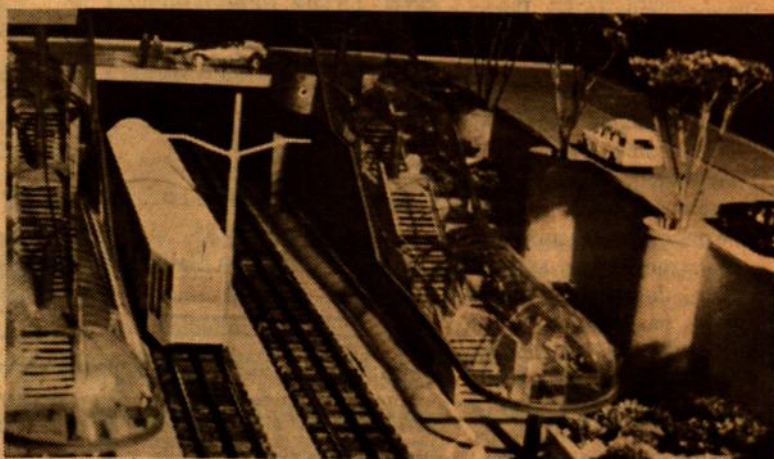
Greater Cleveland
Regional Transit Authority
1404 East 9th Street, Cleveland, Ohio 44114

Yra 500 naujų keleiviams stočių apskrityje, keliaujančių patogumo pagerinimui.

Sistemos apimtyje mūsų grafiko pakeitimai palengvins RTA naudojimą.

Šis siūlomas Rapid stoties planas yra tik viena dalis stočių atnaujinimo.

TORONTO

ŽIEMOS SUTIKIMO VAKARAS

Gruodžio mėn. 1 d. Lietuvių Namuose įvykęs ŽIEMOS SUTIKIMO VAKARAS buvo sutiktas pirmosios sniego audros, kuri sutrukdė kelyje bevykstančius į vakarą ir privertė daugelį pasilikti namuose. Todėl šis vakaras susilaukė mažiau svečių negu pernai.

Šis tradicinis LN vyrų ir jaunimo būrelių rengtas

žiemos Sutikimo Vakaras vyko LN dvejose salėse: Karaliaus Mindaugo menėje buvo išpildyta vertinga meninė programa, po kurios sekė vyresniųjų šokiai, gi Vytauto D. menėje linksminosi jaunimas.

Meninę programą atliko Hamiltono lietuvių mergaičių choras AIDAS, vadovaujamas muz. Jono Govėdo. Nors vadovybė ir choro sąstatas gerokai pasikeitė, tačiau AIDAS nėra praradęs savo spalvingumo ir stiprumo. AIDAS, dirbuojant ir

akompanuojant jo vadovui muz. J. Govėdai, išpildė 13 dainų, kurias sudarė mūsų muzikų harmonizuotos ir sukurtos pramoginės, liaudies dainos ir operų ištraukos. Muz. J. Govėdas yra žinomas, pagarsėjęs chorvedis, tad ir nenuostabu, kad AIDAS yra dar labiau sustiprėjęs ir dainų išpildyme pasiekęs aukštą meninį lygį.

Koncerto programos klausytojus labai nustebino muz. A. Dudonis, kuris, akompanuojant J. Govėdai, klarnetu atliko meniškai

Mocarto, Šopeno ir Paganini kūrinių ištraukas. A. Dudonis studijavo muziką Lietuvoje, Kauno muzikos mokykloje, laisvai groja klarnetu ir saksafonu. Šiuo metu su šeima gyvena Hamiltone ir su J. Vaičiaus vadovaujama kapela dalyvauja Hamiltono V "Prosit" programose.

Koncertas užbaigtas LN vyrų būrelio valdybos nario H. Chveduko širdinga padėka ir gėlėmis programos išpildytojams. Koncerto klausėsi per 200 svečių.

Po koncerto vyresnieji linksminosi Mindaugo menėje, kurių čia paliko apie 150, o jaunimas — Vytauto D. menėje, kurį sudarė apie 200 jaunuolių, besilinksminančių romantiškoje šviesoje ir įvairiaspalvėje muzikoje.

**DRAPING,
PATTERNMAKING,
CUTTING & SEWING**

Established custom shop. One of a kind clothing. Private clientele. Mobile, Ala.
205-471-2513

Bostono lietuviai

PO J. KAČINSKO KONCERTO

Gruodžio 12 d. Bostone, Beglee muzikos kolegijos salėje vyko mišrus koncertas, kuriam dirigavo prof. Jeronimas Kačinskas. Koncerto išpildyme dalyvavo orkestras, choras ir mažas vokalis ansamblis.

Prof. Jeronimas Kačinskas Berklee muzikos kolegijoje dėsto kompoziciją ir dirigavimą, o kolegijos studentai yra ne tik iš Amerikos, bet ir daugybės kitų kraštų. Kas mums įdomiausia iš šio koncerto. Visą koncerto programą atliko tos kolegijos studentai, o svarbiausia, kad choras dainavo prof. Kačinsko paruoštas 6 dainas lietuviškai.

Tokių koncertų pasiklausyti susirenka daugiausia amerikiečiai. O dainavimas lietuviškų dainų yra lietuvių ir Lietuvos reprezentacija. Kaip ir pats J. Kačinskas sako, jog jis stengiasi reprezentuoti lietuvius ir Lietuvą. Jis aiškina studentams ir net kolegoms profesoriams apie Lietuvą ir jos vargus, bei didingą praeitį. Tad tokia reprezentacija mums yra labai svarbi ir esame prof. Kačinskui už tai tai dėkingi.

KALĖDINIS PARENGIMAS

Lietuvių Moterų Federacijos Bostono klubo surengtas kalėdinis parengimas gruodžio 12 d. Tautinės Sąjungos namuose So. Bostone, sutraukė daug publikos. Daug kas grįžo nuo salės durų, nes nebebuvo vietų.

Šią kalėdinę vakaronę pradėjo klubo pirm. Elena Vasyliūnienė. Ji papasakojo apie Kūčių atsiradimą, apie papročius Lietuvoje.

Vakaronė buvo su programa. Jaunuolis Gregory Dausa paskambino pianu Beethoveno Mėnesienos sonatą ir C. Harris — Introduction and Fugato. Aktorė Aleksandra Gustaitienė paskaitė Henrikos Nagio, Pauliaus Stelingio, Danutės Mitkienės ir Nežinomo poeto, ištremto į Sibirą, eilėraščius. Ypatingai šis paskutinytis jaudino klausytojus. Solistas Benediktas Povilavičius, akompanuojant prof. Jeronimui Kačinskui, padainavo: Sudumojau sau dumele — Račiūno, Esk karvute — Gruodžio, Tekla mėnuo, teka žvaigždės — Šimkaus, Švėnta naktis — Simiaus, Adeste Fideles — Bollinger ir Holy Night — Adam. Be to, visi dalyviai dar sugiedojo Tyliąją naktį, Sveikas Jėzus Gimusis ir Gul šiandieną...

Kalėdinę vakaronę buvo gražiai praversta ir visi gražiai praleido laiką, prisimin-

dami Kūčias Lietuvoje. O klubo pirmininkė sakė, jog sekantiems metams jos ruoš kalėdinę vakaronę didesnėje salėje, kad visi sutiltų.

NAUJA PILIEČIŲ KLUBO VALDYBA

Lietuvių Piliečių klubo So. Bostone valdyba sekantiems metams buvo renkama gruodžio 16 d. Į naują valdybą išrinkti: pirmininku — Danielius Averka, vicepirm. Gediminas Ivaška, sekr. Antanas Matjoška, finansų sekr. Adomas Druzdys, ižd. Algis Mitkus, maršalka Vytautas Eikinas, direktorius: Stasys Griganičius, Vytautas Jurgėla, Antanas Andriulionis, Birutė Mitkus, Henrikas Čepas, Juozas Lubinas ir Brutenis Veitas. Į revizijos komisiją — Antanas Januška, Andrius Keturakis ir Lionginas Švelnis. (at)

Wanted at once Journeymen

LITHO CAMERA PERSONS WITH 4 COLOR CAMERA EXPERIENCE.

Lansing area firm offers attractive salary and full range of benefits for a qualified process camera operator. Past experience in layout stripping-plate making desirable. Combination of experience and initiative could lead to line management position. If you feel qualified call PHIL FLYNN, 1-517-321-8225 or reply to IMAGE, ARTS INCORP., P. O. Box 25131, Lansing, Mich. 48906. (1-3)

Wanted all around Journeymen

TOOL & DIE MAKERS MACHINING CENTER OPERATORS AND N/C LATHE OPERATOR

For a rapidly growing company seeking experienced personnel with a working knowledge of set-up & procedures used in the aerospace industry. Position includes set-up program editing & operation of K&T 180 machining center. Salary commensurate with experience & ability.

Apply call or send resume to:
PERSONNEL MGR.

LOVERIDE MACHINE CO.

2346 S. Redwood Rd.

Salt Lake City, Utah 84119

801-972-5989 (1-5)

OPPORTUNITY FOR RN's & LPN's

Applications are being taken for full & part time on all shifts. Salary commensurate with experience and ability. Excellent benefits & working conditions. Apply call or write Personnel Department.

M. J. CLARK MEMORIAL HOME
1546 Sherman S. E.
Grand Rapids, Mich. 49506 (49-8)

WANTED EXPERIENCED SURFACE GRINDERS

2 years or more experienced
CENTERLESS GRINDERS
With more than 1 year experience

Call 313-561-1770 (48-51)

Journeymen or 1st Class Skilled HORIZONTAL BORING MILL OPERATOR

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Top rate \$13.00 per hour if qualified. All benefits. Air conditioned shop. Livonia-Plymouth area.

BUCKINGHAM TOOL
11915 Market Street
Livonia, Mich. 48150
313-591-2333 (48-51)

OPPORTUNITY FOR JOURNEYMEN

or
1ST CLASS
LATHE & MILL OPERATORS
Full or part-time for Manual and NC machines. Excellent pay. Blue Cross & Blue Shield, Dental and major Medical insurance.

MCG MACHINE COMPANY
15720 Common Rd.
Livonia, Mich. 48150
313-771-4798 (45-1)

ASS Clevelando skyriaus metinės šventės dalyviai.

V. Bacevičiaus nuotr.

ASS METINĖ ŠVENTĖ

Gražus būrys filisterių, tikrųjų narių bei kandidatų dalyvavo Clevelando skyriaus A.S.S. metinėje šventėje gruodžio 1 d. pas Petraičius.

Sueigą pravedė Rasa Petraitytė ir Linas Jokūbaitis.

ASD pirmininkė Dalia Orantaitė pateikė veiklos apžvalgą, pristatė naujus kandidatus, ir padėkojo fil. Civinskui už gražią auką akademikams skautams. Įdininkai Linas Jokūbaitis ir Mirga Kižienė trumpai apibūdino izdo stovį ir A.S.S.

Naujoji ASS Clevelando skyriaus valdyba. Iš kairės: E. Klimas, D. Petrauskaitė, viešnia iš Chicagos R. Pauperienė, J. Petraitytė, R. Petraitytė, L. Jokūbaitis. Trūksta N. Rukšienės. V. Bacevičiaus nuotr.

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINES IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiektis su Maskva suteiks jums žinią apie kelionės paruošimą. Atsilankyt kit arba skambinkit mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

251 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 44114

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽINGAI

Dengiamo stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio

Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vplan-doje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

pirmininkas A. Juodikis padėkojo buvusiai valdybai už visas darbo pastangas. Po to jis pristatė Rūtą Pauperienę, Centro Valdybos atstovę iš Chicagos, kuri pasiūlydė Clevelando skyriaus atkurta veikla ir kalbėjo apie akademikų skautų ateities planus.

Išrinkta nauja valdyba, kuri pasiskirstė pareigas sekantys: A.S.S. pirmininkė: fil. Jūratė Petraitytė; A.S.D. pirm. t. n. Diana Petrauskaitė, pirm. pav. t. n. Rasa Petraitytė; ir Korp! Vytis pirm. Edas Klimas, pirm. pav. Linas Jokūbaitis.

Po skanių vaišių, paruoštų p. Mainelienės, viešnia iš Chicagos, Rūta Pauperienė, parodė įdomias skaidres iš Lietuvos. (do)

Lietuvių grožio salonas
SILVER SHEAR — Hair
Fashion, 687 East 185 St.,
Cleveland, Ohio 44119, tel.:
486-1240.

• PERKANT IR PAR-
DUODANT NAMUS prašo-
mė kreiptis į ČIPKUS
REALTY, 31715 Vine St.,
Willowick, Ohio 44094. Tel.
943-0910.

CLEVELANDO PARENGIMAI

• SAUSIO 20 — 4:00 val.
Kultūrinė popietė DMNP pa-
rapijos salėje.

• SAUSIO 27 D. 3 val. p. p.
L.K.V.S. "Ramovė" Clevelando
skyriaus visuotinis susirinkimas,
Lietuvių namuose, apatinėje
salėje.

• VASARIO 3 — 4:00 val.
Kultūrinė popietė DMNP pa-
rapijos salėje.

• VASARIO 16 D. tradicinis
užgavėnių blynų balius Lietu-
vių namuose. Rengia Pilėnų
tunto skautų tėvų komitetas.

• VASARIO 17 D. Vasario
Šešioliktosios minėjimas. Ren-
gia ALT Clevelando skyrius.

• KOVO 16 — 4:00 val. Kul-
tūrinė popietė DMNP parapi-
jos salėje.

• KOVO 16 D. Lietuvių Na-
mų metinis susirinkimas.

• BALANDŽIO 12 D. Dir-
vos 65 metų sukaktuvinis kon-
certas. Programą atliks solis-
tė B. Dapšienė iš Los Angeles.
Koncertas įvyks DMNP pa-
rapijos salėje.

• BALANDŽIO 13 D. BALF
metinis susirinkimas.

• BALANDŽIO 20 D. Madų
paroda. Rengia Vyr. Skautų
Židyns.

• BALANDŽIO 26 - 27 D.
Čiurlionio ansamblio ir jo va-
dovo A. Mikulskio sukaktų
minėjimas-koncertas, balius ir
akademiją.

• GEGUŽĖS 4 D. — Šv.
Kazimiero lituanistinės mo-
kyklos mokinių pirmoj Komu-
nija.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Kun. G. Blynas, svečias iš Lietuvos, Kupreliškio klebonas, aplankė "Dirvos" redakciją ir dėl "Dirvoje" atspausdintos skilties "Pro žiūrą", kurioje kritikojamas jo pasisakymas bažnyčioje ir moterų susirinkime, pareiškė:

"Aš nenorėjau to pasakyti, kaip buvau supratas. Panašios mintys, kaip mano pareikštos, gali būti diskusijų objektu draugiškame ratelyje ar salėje, bet ne bažnyčioje, kur klausytojai iš pagarbos šventai vietai tylėdami klauso. Aš apgalvestauju savo neapgalvotą žingsnį ir atsiprašu parapijos kleboną ir klausytojus."

• Žalgirio šaulių kuopa Clevelande, per A. Karso-ką, Dirvai paremti atsiuntė 25 dol. su linkėjimais sėkmės Naujuose Metuose. Ačiū.

PADEKA

"Emilijos Platerytės" pastatymui Clevelande aukojo, bet buvo praleisti programoje šie rėmėjai: Irena Plechavičienė, dr. Antanas Aželis, Jadvyga ir Vladas Dautai, Vytautas Kušleika ir Čiurlionio Ansamblis.

LB Clevelando valdyba jų atsiprašo ir dėkoja.

"SEKMINIŲ VAINIKAS" ATVYKSTA CLEVELANDAN

Sausio 26 d. 7 val. vak. DMNP parapijos salėje rengiamas muzikinis spektaklis, kuriame bus suvaidinta A. Gustaičio 2 veiksmų muzikinis veiklas "Sekminių vainikas".

Jį atliks Detroito jaunimo choras, vadovaujamas St. Slizio. Scenoje pasirodys 60 aktorių, dainininkų, šokėjų ir instrumentalistų.

Rengėjas — LB Ohio apygardos valdyba visus lietuvius maloniai kviečia į spektaklį atsilankyti.

LINKSMŲ ŠVENČIŲ

ir

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

linki visiems lietuviams draugams

Virgil E. Brown

Cuyahoga County Commissioner

City of Cleveland

GEORGE V. VOINOVICH
Mayor

December 19, 1979

Mr. Vytautas Gedgaudas
Dirva Lithuanian Newspaper
6116 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio 44103

Dear Mr. Gedgaudas:

I am sure you will understand why this letter is coming to you at such a late date. The first days of my administration were very difficult ones.

With Christmas here, I wanted to extend to you my deepest appreciation and thanks for your help and enthusiastic support throughout my mayoral campaign. With your help we were successful and shall continue to be as long as we all work together toward a common goal, a bright future for Cleveland.

May the Christmas message be an inspiration to our new activities, good health, and personal happiness in the 1980's.

Sincerely,

George V. Voinovich

GEORGE V. VOINOVICH
Mayor of Cleveland

• Ohio Auto Body, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilį atitepmia į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel. (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

• Skautininkų Drangovės rengiama kalėdinė su-eiga įvyks sausio 4 d. 7:30 val. vak. Lietuvių Namų viršutinėje salėje. Bus meninė programa ir pabendra-vimas — pasilinksminimas. Kaina asmeniui 8 dol. Registruotis pas B. Juodikiene tel. 447-0749 arba A. Petu-kauskienę tel. 531-3872.

Sueigon-pobūvin maloniai kviečiami atsilankyti visi Clevelando skautijos nariai, jų šeimos ir artimieji, bei skautų rėmėjai.

• LB Clevelando Apylin-kės vakaronė įvyks sausio 17 d., ketvirtadienį, 7:30 v. v. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos mažojoje salėje. Kalbės Stasys Lazdinis tema "Mažoji Lie-tuva pagal Kušnerio studi-ją".

Nepriklausomybės laikais sausio mėnesį minėdavome Klaipėdos Krašto išvadavi-mo sukaktį. Šia vakarone turėsime progos pasvarstyti

visos Mažosios Lietuvos ateities galimybes. Visi mielai laukiami.

• Pensininkų klubo susi-rinkimas įvyks sausio 7 d., pirmadienį, 3 val. po pietų Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos kavinėje. Po veiklos pranešimų ir aptarimų bus renkama klu-bo valdyba ir kontrolės ko-

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutėje gruodžio 16 d. atliekamas snaigų šokis. V. Bacevičiaus nuotr.

misija. Susirinkimas bus baigiamas tradicinėmis vaišėmis.

• PATRIA prekybos namuose, 791 E. 185 St., Clevelande yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokščių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telef. 531-6720.

PART TIME

Cleaning Office East 40th
Euclid Area — Evenings.
Experience only. Call 871-5622. (49-51)

DARBO PASIOLA

Iki 200-220 dol. savaitėje nepilnu laiku. Priimti telefoninius pranešimus namuose. Skambinti: (412) 279-8601, ext. 258. (48-1)

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

APARTMENT FOR RENT

East 76th Street and St. Clair, 4 rooms and bath. Decorated. \$95.00. Call 526-8620.

MOKAME AUKŠČIAUSIĄ NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6½% įnešus \$100
12 mėnesių

6¾% įnešus \$100
30 mėnesių

7½% įnešus \$100
48 mėnesiams

7¾% įnešus \$100
72 mėnesiams

8% įnešus \$100
96 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5½%)

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5½%

[dedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.
MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS
PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA SEPTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
481-8552

32800 Center Ridge Road 13515 Euclid Ave.
779-5915 681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

ESLK

DIRVA

• **Lietuvių Tautiniai Namai** Chicagoje, per Mečį Valiukėną, prie šventinių linkėjimų prijungė Dirvai parėmti auką 100 dol. Ačiū.

• **DLK Birutės Draugijos** Los Angeles skyriaus pirmininkė Rūta Sakienė, linkėdama Dirvai sėkmės Naujuose Metuose, pridėjo skyriaus auką 20 dol. Ačiū.

SVETIMŠALIŲ ŽINIAI

Imigracijos ir naturalizacijos tarnyba praneša, kad Amerikoje gyvenantieji visi svetimšaliai, ir neturintieji JAV pilietybės, privalo kasmet nuo sausio 1 d. iki 31 d. registruotis, užpildant kortelę, kuri gaunama pašto įstaigose. Užpildžius, priklijuoti pašto ženklą ir įmesti į pašto dėžutę. Neužsiregistravę gali būti baudžiami.

• **Rašytoja Marija Aukštaitė**, gyv. Kanadoje, sveikindama Dirva su N. Metais pridėjo auką. Ačiū.

• **Mečys Šilkaitis**, IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso finansų komiteto išdininkas, siųsdamas Dirvai paramą rašo:

"IV PLJ Kongreso Finansų Komiteto vardu dėkoju Jums už išsamų ir objektyvų visuomenės informavimą apie Kongreso ruošos darbus, jo eigą ir atsiekimus. Jūsų pritarimas taip pat įgalino mums sukelti numatytas lėšas tuo užtikrinant Kongreso pasisėkimą. Finansų Komitetas įvertindamas Jūsų įnašą, paskyrė Jums 100 dolerių piniginę dovaną."

Ačiū už auką.

• **L. M. K. F. Waterburio** klubas, per išdininkę J. Bajoriniene, atsiuntė Dirvai paremti 25 dol. su šventiniais linkėjimais. Ačiū.

• **So. Bostono Lietuvių Piliiečių Draugija**, per S. K. Griganavičių, su šventiniais linkėjimais Dirvai paremti atsiuntė 25 dol. Ačiū.

• **Petras Šilas**, gyv. Miami Beach, Floridoje, reiškia pasigėrėjimą, kad Dirva atspausdino A. Garkos pasikalbėjimą su prel. Jonu Bakūnu, reikšdamas viltį, kad lietuviškoji spauda plačiau komentuos prelado pareikštas mintis.

MEDICAL

DIRECTOR PHYSICAL THERAPY

Baptist Medical Center of Oklahoma a 363 bed acute care facility located in Oklahoma City is seeking a director of physical therapy. The individual selected will be responsible for planning organizing & directing a department of 10 staff physical therapy & 12 supportive personnel. Satellite departments in 2 other hospitals & senior affiliation with 5 major universities. Minimum requirements consists of 5 years experience with some administrative responsibilities.

Please send resume to:
PERSONNEL DIRECTOR
BAPTIST MEDICAL CENTER
OF OKLAHOMA INC.

3300 NORTHWEST EXPRESSWAY
OKLAHOMA CITY, OKLA. 73112
(1-4)

Lietuvišką spaudą skaitančius bi-

čiulius ir pažįstamus sveikiname švenčių proga ir linkime lietuviškai kovingų Naujųjų Metų.

Eda ir Vilius Bražėnai

Korp! Neo-Lithuania narius ir jų

šeimas gyvenusius ar gyvenančius Atlanto pakrašty sveikina Naujų Metų proga.

Korp! Neo-Lithuania
New Yorke vienetas

Marija ir Henrikas Gineičiai, svei-

kina Švenčių proga visus draugus, gimes, pažįstamus ir klijentes. Lai šių metų Šventės būna laimingiausios ir geriausios.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2% — 1 metu su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaitor įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.

**Saint
Anthony
Savings**

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

TOOL AND DIE MAKERS

HUFFY CORPORATION, a leading manufacturer of bicycles located on Grand Lake in Celina, Ohio, has immediate openings for Senior Tool and Die Makers. We offer competitive wages, and a very fine benefit package that includes: A drug prescription card, an eyeglass program, a dental plan, tuition assistance and much, much more. We would also include a relocation package to qualified candidates. If you are a card carrying Tool and Die Maker, or have 8 solid years of experience, call collect to:

**HUFFY CORPORATION
OHIO BICYCLE DIVISION**

410 Grand Lake Rd., Celina, Ohio 45822

Personnel Manager, 419-586-5171

An Equal Opportunity Employer, M/F

Mielai skyriaus narei

JULIJAI PETRONIENEI

ir šeimai, netekusiems tėvelio, uošvio ir senelio, reiškiame gilią užuojautą

DLK Birutės Draugijos
Los Angeles Skyrius

Mūsų skyriaus narius

JULIJĄ ir JONĄ PETRONIUS

su šeima, tėvui, uošviui ir seneliui mirus, nuoširdžiai užjaučiame

ALT S-gos Los Angeles
Skyrius

Šauliui

A. A.

ERIC UNGAR

Floridoje mirus, jo žmonai HELEN, sūnui

ARMIN ir seserims reiškiame gilią užuojautą

Šaulių Kuopa Aušra